INJIL

MATTANYŇ HOŞ HABARY

1-NJI BAP

Isa Mesihiň nesil şejeresi

1 Bu kitap Ybraýymyň ogly bolan Dawudyň ogly Isa Mesihiň
nesil şejere kitabydyr. 2 Ybraýym Yshagyň atasydy. Yshak Ýaku-
byň atasydy. Ýakup Iuda we onuň doganlarynyň atasydy. 3 Iuda
Tamaradan doglan Peresiň we Zerahyň atasydy. Peres Hesronyň
atasydy. Hesron Ramyň atasydy. 4 Ram Aminadabyň atasydy.
Aminadap Nahşonyň atasydy. Nahşon Salmonyň atasydy. 5 Sal-
mon Rahawdan doglan Boazyň atasydy. Boaz Rutdan doglan
Obediň atasydy. Obed Ýessäniň atasydy. 6 Ýesse Dawut paty-
şanyň atasydy. Dawut Uriýa aýalyndan bolan Süleýmanyň ata-
sydy. 7 Süleýman Rehawamyň atasydy. Rehawam Abiýanyň
atasydy. Abiýa Asanyň atasydy. 8 Asa Ýehoşafatyň atasydy. Ýeho-
şafat Ýoramyň atasydy. Ýoram Uziýanyň atasydy. 9 Uziýa Ýota-
myň atasydy. Ýotam Ahazyň atasydy. Ahaz Hizkiýanyň atasydy.
10 Hizkiýa Manaşäniň atasydy. Manaşe Amonyň atasydy. Amon
Ýoşiýanyň atasydy. 11 Ýoşiýa Babyl sürgüni wagtynda doglan
Ýehoniýanyň we onuň doganlarynyň atasydy. 12 Ýehoniýa Ba-
byl sürgüninden soň doglan Şealtiýeliň atasydy. Şealtiýel Zeruba-
beliň atasydy. 13 Zerubabel Abihudyň atasydy. Abihud Elýakimiň
atasydy. Elýakim Azoryň atasydy. 14 Azor Sadokyň atasydy. Sa-
dok Ahimiň atasydy. Ahim Elihudyň atasydy. 15 Elihud Eliýaza-
ryň atasydy. Eliýazar Mattanyň atasydy. Mattan Ýakubyň atasydy.
16 Ýakup Merýemiň adamsy Ýusubyň atasydy. Merýemden hem
Mesih diýlen Isa doguldy. 17 Şeýlelikde, Ybraýymdan Dawuda çenli

bolan nesiller jemi on dört arkadyr. Dawutdan Babyl sürgünine
çenli hem on dört, Babyl sürgüninden Mesihe çenli hem on dört
arkadyr.

Isa Mesihiň dogluşy

18 Isa Mesihiň dogluşy şeýle boldy: Onuň ejesi Merýemiň Ýu-
sup bilen adaglyka, biri-birleri bilen ýassykdaş bolmazlaryndan öň,
Mukaddes Ruhdan göwreli bolanlygy äşgär boldy. 19 Onuň adam-
sy Ýusup bir dogry adam bolansoň, ony utanja goýmak islemän,
ýaşyrynlyk bilen boşatmagy ýüregine düwdi. 20 Emma ol bu zat-
lar hakda oýlanyp ýörkä, Rebbiň bir perişdesi onuň düýşüne girip:
«Eý, Dawut ogly Ýusup! Sen Merýemi özüňe aýallyga almakdan
gorkma, çünki onuň göwresinde dörän zat Mukaddes Ruhdan-
dyr. 21 Ol bir Ogul dograr, sen Onuň adyna Isa dakarsyň, çünki Ol
Öz halkyny günälerinden halas eder» diýdi. 22 Bularyň hemmesi
Rebbiň pygamber arkaly aýdan şu sözüniň ýerine ýetmegi üçin
boldy: 23 «Ine, bir gyz göwreli bolup, bir ogul dograr, Onuň adyna
Emmanuýel dakarlar». Bu – «Hudaý biziň bilendir» diýen manyny
berýär.
24 Ýusup ukudan oýananyndan soň, Rebbiň perişdesiniň tabşy-
ryşy ýaly, aýalyny aldy. 25 Aýaly ilkinji ogluny* dogurýança, onuň
ýanynda ýatmady, çaganyň adyna bolsa Isa dakdy.

2-NJI BAP

Müneçjimleriň gelmegi

1 Hirodes patyşanyň zamanynda Ýahudanyň Beýtullaham şähe-
rinde Isa eneden doglanynda, ine, Iýerusalime gündogardan mü-
neçjimler gelip: 2 «Ýehudylaryň Patyşasy bolup doglan nirede? Biz
gündogarda Onuň ýyldyzyny görüp, Oňa sežde etmäge geldik»
diýdiler. 3 Muny eşidip, Hirodes patyşa we onuň bilen birlikde tu-
tuş Iýerusalim galagopluga düşdi. 4 Ol ähli baş ruhanylary, halkyň
kanunçylaryny ýygnap, olardan Mesih nirede dogulmaly diýip so-
rady. 5 Olar şeýle jogap berdiler: «Ýahudanyň Beýtullahamynda,

* 1:25 *Ilkinji ogluny* – iň gadymy golýazmalarda: «bir ogul».

çünki pygamber arkaly şeýle ýazylypdyr: 6 „Eý, Ýahuda ülkesindäki Beýtullaham, sen Ýahuda hökümdarlary arasynda asla iň kiçisi dälsiň. Çünki halkym Ysraýyla çopançylyk etjek Hökümdar senden çykjakdyr“».

7 Onsoň Hirodes müneçjimleri ýaşyryn ýanyna çagyryp, ýyldyzyň haçan görnenini çintgäp sorady. 8 «Baryň, çaga hakda ýagşyja sorag-ideg ediň, tapaňyzda maňa hem habar beriň, men hem baryp, Oňa sežde etjek» diýip, olary Beýtullahama iberdi. 9 Olar patyşany diňläp, ýola rowana boldular. Ine, gündogarda gören ýyldyzlary öňlerine düşüp, çaganyň bolan ýeriniň üstüne gelip durdy. 10 Olar ýyldyzy görüp, juda begendiler. 11 Öýe girip, çaga bilen ejesi Merýemi gördüler. Dyzlaryna çöküp, Oňa sežde etdiler-de, hazynalaryny açyp, altyn, ladan we mür sowgat berdiler.

12 Hirodesiň ýanyna öwrülmezlik hakda düýş üsti bilen duýduryş berlensoň, olar öz ýurtlaryna başga ýol bilen gaýtdylar.

Müsüre gaçyş

13 Müneçjimler ugranlaryndan soň, Rebbiň bir perişdesi Ýusubyň düýşüne girip: «Tur, çaga bilen ejesini al-da, Müsüre gaç, saňa aýdýançam şol ýerde gal, çünki Hirodes çagany öldürmek üçin, Ony agtarjak bolup ýör» diýdi. 14 Ýusup turdy-da, çaga bilen Onuň ejesini alyp, gije Müsüre gitdi. 15 Rebbiň pygamber arkaly: «Men Oglumy Müsürden çagyrdym» diýip aýdany ýerine ýeter ýaly, Hirodesiň ölümine deňeç şol ýerde galdy.

Oglanlaryň öldürilmegi

16 Müneçjimleriň aldanyny bilensoň, Hirodes gaty gaharlanyp, Beýtullahama we onuň etrabyndaky ähli obalara adam iberdi-de, müneçjimlerden sorap anyklan wagtynda bolan oglanlaryň iki ýaşlysyna çenli hemmesini öldürtdi. 17 Şeýlelikde, Ýeremiýa pygamber arkaly aýdylan şu söz ýerine ýetdi: 18 «Ramadan bir ses eşidildi, agy we çuň matam sesi. Çagalary üçin aglaýan Rahel özüne teselli berilmegini islemeýär, çünki olar ýok».

Nasyra öwrüliş

19 Hirodes ölende, Rebbiň bir perişdesi Müsürde Ýusubyň düýşüne girip: 20 «Tur, çaga bilen Onuň ejesini al-da, Ysraýyl ýurduna gaýt, çünki çaganyň janynyň kastyna çykanlar öldi» diýdi. 21 Ol turdy, çagadyr ejesini alyp, Ysraýyl ýurduna gaýtdy. 22 Ýöne Arhelasyň öz atasy Hirodesiň ýerine Ýahudanyň patyşasy bolanyny eşidip, ol ýere barmaga gorkdy, düýş bilen duýduryş berlensoň bolsa, Jelile etraplaryna ýola düşdi. 23 Gelip, Nasyra diýen bir şäherde mesgen tutdy, şeýdip, pygamber arkaly: «Oňa nasyraly diýler» diýip aýdylan söz ýerine ýetdi.

3-NJI BAP

Ýahýanyň wagzy

1 Şol günlerde Ýahudanyň çölünde wagyz edip, çokundyryjy Ýahýa peýda boldy. 2 Ol: «Toba ediň, çünki Gögüň Patyşalygy golaýlady» diýýärdi. 3 Sebäbi ol Işaýa pygamberiň: «Çölde gygyrýanyň sesi: „Rebbiň ýoluny taýýarlaň, Onuň ýodalaryny dogrulaň“ diýýär» diýenidir.

4 Ýahýanyň düýe ýüňünden geýimi, bilinde gaýyş guşagy bardy, iýmiti bolsa ýabany bal bilen çekirtgedi. 5 Şonda Iýerusalim, tutuş Ýahuda we bütin Iordan etraby onuň ýanyna eňdi. 6 Olar günälerini boýun alýardylar, Ýahýa hem olary Iordan derýasynda çokundyrýardy. 7 Ýahýa köp fariseýleriň we saddukeýleriň-de çokundyrylmaga gelýändiklerini görüp, olara şeýle diýdi: «Eý, alahöwrenler nesli! Geljek gazapdan gaçmagy size kim salgy berdi? 8 Indi toba mynasyp hasyl beriň. 9 Içiňizden: „Biziň atamyz Ybraýymdyr“ diýip oýlanmaň. Çünki men size aýdýaryn, Hudaý bu daşlardan-da Ybraýyma perzent ýaratmagy başarýandyr. 10 Palta eýýäm agaçlaryň düýbünde ýatyr: oňat miwe bermeýän agaç kesilip, oda taşlanar. 11 Men sizi toba üçin suw bilen çokundyrýaryn, ýöne menden soňra Geljek menden has güýçlüdir. Men Onuň çaryklaryny götermäge-de mynasyp däldirin. Ol sizi Mukaddes Ruh hem-de ot bilen çokundyrar. 12 Onuň küregi elindedir. Ol harman ýerini süpürip, bugdaýy Öz ammaryna ýygnap, samany sönmez otda ýakar».

Isa çokundyrylýar

13 Onsoň Isa Ýahýa tarapyndan çokundyrylmak üçin, Jelileden
Iordana, Ýahýanyň ýanyna geldi. 14 Emma Ýahýa Ony saklap:
«Meni Sen çokundyrmaly welin, Sen meniň ýanyma gelýärsiň-
mi?» diýdi. 15 Isa oňa: «Häzir, goý, şeýle bolsun, çünki bize hak
zady berjaý etmek ýaraşýandyr» diýip jogap berdi. 16 Isa çokun-
dyrylyp, derrew suwdan çykdy. Ine, Gök açyldy, Ol Hudaýyň Ru-
hunyň kepderi kimin, Öz üstüne inip gelýänini gördi. 17 Şonda
Gökden bir ses: «Bu Meniň söýgüli Oglum. Men Ondan köp razy-
dyryn» diýdi.

4-NJI BAP

Isa synalýar

1 Onsoň, Ruh Isany iblisiň synamagy üçin, çöle äkitdi. 2 Isa
kyrk gije-gündizläp oraza tutansoň ajykdy. 3 Synagçy ýanyna gelip,
Oňa: «Sen Hudaýyň Ogly bolsaň, şu daşlar çörek bolsun diýip
buýur» diýdi. 4 Emma Isa: «Adam diňe bir çörek bilen däl-de, eý-
sem, Hudaýyň agzyndan çykan her bir söz bilen hem ýaşaýandyr
diýip ýazylgydyr» diýip jogap berdi.

5 Onsoň iblis Ony mukaddes şähere getirip, ybadathananyň
küňresinde oturtdy-da, 6 Oňa şeýle diýdi: «Sen Hudaýyň Ogly bolsaň,
Özüňi aşak zyň. Sebäbi: „Ol Öz perişdelerine Sen hakda buýruk
berer, olar aýagyň daşa degäýmesin diýip, Seni ellerinde göterer-
ler“». 7 Isa oňa: «„Öz Hudaýyň Rebbi synama“ diýip-de ýazylgy-
dyr» diýdi.

8 Iblis ýene Isany äpet belent daga eltdi, dünýäniň bütin paty-
şalyklaryny, olaryň şan-şöhratyny görkezip, 9 Oňa: «Dyza çö-
küp, maňa sežde etseň, men şu zatlaryň hemmesini Saňa bere-
ýin» diýdi. 10 Şonda Isa oňa: «Ýanymdan aýryl, şeýtan! „Öz Hu-
daýyň Rebbe sežde et, diňe Oňa gulluk et“ diýip ýazylgydyr»
diýdi. 11 Onsoň iblis Ony terk edip gitdi. Perişdeler gelip, Oňa
hyzmat etdiler.

Isa Hoş Habary yglan etmäge başlaýar

12 Isa Ýahýanyň tutulanyny eşidende, Jelilä gitdi. 13 Ol Nasyra-
dan aýrylyp, Zebulun we Naftaly etrabyna bardy, deňiz ýakasynda
bolan Kapernaumda mekan tutdy. 14 Şeýdip, Işaýa pygamber arka-
ly aýdylan şu sözler ýerine ýetdi:

15 «Zebulun ýurdy we Naftaly ýurdy,
Iordanyň aňyrsynda,
Deňiz ýakasyndaky ýolda,
Milletleriň Jelilesinde,
16 Garaňkyda oturan halk
Bir uly yşyk gördi.
Ölüm ýurdunda we kölegesinde
Oturanlara yşyk ýalpyldady».

17 Şondan soň Isa: «Toba ediň, çünki Gögüň Patyşalygy golaýlaş-
dy» diýip, wagyz etmäge başlady.

Isa ilkinji şägirtlerini saýlaýar

18 Ol Jelile kölüniň ýakasyndan geçip barýarka, iki doganyň –
Petrus diýilýän Simun bilen dogany Andreýasyň deňze torlaryny
zyňyp duranlaryny gördi. Olar balykçydylar. 19 Isa olara: «Meniň
yzyma düşüň, Men sizi ynsan tutýan balykçylar edeýin» diýdi.
20 Olar-da derrew torlaryny taşlap, Onuň yzyna düşdüler. 21 Isa ol
ýerden öňräk gidensoň, başga bir iki doganyň – Zebedeýiň ogly
Ýakup bilen onuň dogany Ýahýanyň öz kakalary Zebedeý bilen
gaýykda torlaryny bejerip oturanlaryny görüp, olary çagyrdy. 22 Olar
hem derrew gaýykdyr kakalaryny taşlap, Onuň yzyna düşdüler.

Isa uly märekä hyzmat edýär

23 Isa Jeliläniň her tarapyna aýlanyp, ol ýerlerdäki sinagogalarda
sapak bererdi. Patyşalygyň* Hoş Habaryny wagyz ederdi, halkyň
arasyndaky her hili syrkawlary, hassalary bejererdi. 24 Onuň at-owa-
zasy bütin Siriýa ýaýrady, dürli syrkawlygy, keseli bar hassalary,

* 4:23 *Patyşalygyň* – Hudaýyň Patyşalygyny aňladýar.

jynly, tutgaýly we oturalary Onuň ýanyna getirdiler, Ol hem olary
sagaltdy. [25] Jelileden, Dekapolisden, Iýerusalimden, Ýahuda we
Iordanyň aňyrsyndan uly märekeler Onuň yzyna düşdi.

5-NJI BAP

Hakyky bagtlylyk

[1] Isa märekäni görüp, daga çykdy, oturanynda şägirtleri Onuň
ýanyna geldiler. [2] Ol söze başlady, olara sapak berip, şeýle diýdi:
«[3] Ruhy garyplar bagtlydyr, çünki Gögüň Patyşalygy olaryňky-
dyr. [4] Ýaslylar bagtlydyr, çünki olara göwünlik berler. [5] Ýumşak
adamlar bagtlydyr, çünki olar ýeri miras alarlar. [6] Dogrulyga ajy-
gyp-suwsanlar bagtlydyr, çünki olar doýup-ganarlar. [7] Rehimliler
bagtlydyr, çünki olara rehim ediler. [8] Ýüregi päkler bagtlydyr, çün-
ki olar Hudaýy görerler. [9] Parahatlyk döredýänler bagtlydyr, çünki
olara Hudaýyň ogullary diýler. [10] Dogrulyk ugrunda yzarlananlar
bagtlydyr, çünki Gögüň Patyşalygy olaryňkydyr. [11] Men zerarly
sögülen, yzarlanan, nähak ýere her hili gybatyňyz edilen mahaly
siz bagtlysyňyz! [12] Şat boluň, begeniň, Gökde aljak sylagyňyz ulu-
dyr, çünki sizden öňki pygamberler-de şeýle yzarlandylar».

Duz we yşyk

«[13] Siz ýeriň duzusyňyz, emma duz tagamyny ýitirse, ol näme
bilen duzlanar? Daşaryk taşlanmakdan we aýak astynda depelen-
mekden başga hiç bir zada ýaramaz. [14] Siz dünýäniň yşygysyňyz.
Dagyň depesinde gurlan şäher gizlin galyp bilmez. [15] Çyrany ýa-
kyp-da, gabyň aşagynda goýman, çyradanyň üstünde goýýan-
dyrlar, şonda ol öýdäkileriň hemmesine yşyk berýändir. [16] Siziň
yşygyňyz adamlaryň öňünde şeýle bir parlasyn welin, olar gowy
işleriňizi görüp, Gökdäki Ataňyzy şöhratlandyrsynlar».

Mukaddes Kanun

«[17] Meni Mukaddes Kanuny ýa pygamberleriň ýazgylaryny
bozmaga gelendir öýtmäň. Men bozmaga däl-de, olary berjaý et-
mäge geldim. [18] Çünki size dogrusyny aýdýaryn, Gök bilen ýer ge-
çip gidýänçä, ähli zat berjaý bolýança, Kanunyň bir harpy-da, bir

nokady-da kemelmez. [19] Muňa görä, kim şu iň kiçi tabşyryklardan
birini bozsa we şeýle etmegi öwretse, Gögüň Patyşalygynda iň kiçi
saýylar. Emma kim bulary berjaý etse we öwretse, ol Gögüň Paty-
şalygynda uly saýylar. [20] Çünki Men size aýdýaryn: dogrulygyňyz
kanunçylaryňky bilen fariseýleriňkiden artyk bolmasa, Gögüň Pa-
tyşalygyna asla girmersiňiz».

Gahar we jenaýat

«[21] Siz gadymkylara: „Adam öldürme, kim adam öldürse, hökü-
me sezewar bolar“ diýlenini eşidensiňiz. [22] Emma Men size aýdýa-
ryn: öz doganyna nähak gaharlanan kişi hökümine sezewar bolar.
Kim öz doganyna „Raka“* diýse, mejlisiň hökümine sezewar bo-
lar. Kim „Samsyk“ diýse, dowzahyň oduna sezewar bolar. [23] Şo-
nuň üçin gurbanyňy gurbanlyk edilýän ýere alyp baranyňda, doga-
nyň senden öýke-kinesiniň bardygy ýadyňa düşse, [24] gurbanyňy
şol ýerde, gurbanlyk edilýän ýeriň öňünde goý-da, gidip öňürti do-
ganyň bilen barlyş, onsoň gelip gurbanyňy bagyş et. [25] Dawagäriň
bilen entek ýoldakaň derrew ýaraş, dawagäriň seni kaza, kazy hem
seni garawula berip, zyndana salaýmasyn. [26] Saňa dogrusyny aýd-
ýaryn, iň soňky köpügi töleýänçäň, ol ýerden çykmarsyň».

Zyna we talak

«[27] Siz: „Zyna etme“ diýlenini eşidensiňiz. [28] Men welin size
diýýärin, bir aýala azgyn nebis bilen bakan adam öz ýüreginde eý-
ýäm onuň bilen zyna edendir. [29] Sag gözüň seniň günä etmegiňe
sebäp bolsa, ony oýup çykar-da taşla, saňa bir synaň ýok bolmagy
bütin göwräň dowzaha zyňylmagyndan gowudyr. [30] Sag eliň seniň
günä etmegiňe sebäp bolsa, ony kes-de taşla, saňa bir synaň ýok
bolmagy bütin göwräň dowzaha gitmeginden gowudyr. [31] Şeýle
hem, „Kim aýalyny goýberse, oňa talak hatyny bersin“ diýlendir.
[32] Men welin size diýýärin, zynadan başga sebäp bilen aýalyny
aýyran adam onuň zyna etmegine sebäp bolýandyr. Aýrylan aýala
öýlenen-de zyna edýändir».

---

* 5:22 *Raka* – akmak, akylsyz.

Ant içmek

«33 Siz ýene-de gadymkylara: „Ýalan ýere ant içme, antlaryňy Rebbiň öňünde berjaý et“ diýlenini eşidensiňiz. 34 Men welin size asla ant içmäň diýýärin – Gökden ant içme, çünki ol Hudaýyň tagtydyr. 35 Ýerden ant içme, çünki ol Onuň aýaklarynyň basgançagydyr. Iýerusalimden ant içme, çünki ol beýik Patyşanyň şäheridir. 36 Öz başyňdan hem ant içme, sebäbi sen onuň bir gylyny-da ak ýa gara edip bilýän dälsiň. 37 Siziň – „Hawa“ diýen sözüňiz „Hawa“, „Ýok“ diýeniňiz „Ýok“ bolsun. Mundan artygy iblisdendir».

Göze göz, dişe diş

«38 Siz: „Göze – göz, dişe – diş“ diýlenini eşidensiňiz. 39 Men welin size diýýärin, ýamana garşy durma. Gaýta, kim seniň sag ýaňagyňa ursa, ol ýaňagyňy-da oňa öwür. 40 Seniň bilen dawalaşyp köýnegiňi aljak bolýana donuňy-da ber. 41 Kim seni özi bilen bir çakrym ýol ýöremäge mejbur etse, onuň bilen iki çakrym ýol ýöre. 42 Saňa dileg salana ber, karz dilejek bolýandan ýüzüňi öwürme».

Duşmanlaryňyzy söýüň

«43 Siz: „Goňşyňy söý, duşmanyňy ýigren“ diýlenini hem eşidensiňiz. 44 Men welin size diýýärin, Gökdäki Ataňyzyň ogullary bolar ýaly, duşmanlaryňyzy söýüň, özüňize gargaýanlara alkyş okaň, ýigrenýänlere ýagşylyk ediň, size zulum edýänler, sizi ýzarlaýanlar üçin doga ediň. 45 Çünki Gökdäki Ataňyz Öz Gününi ýamanlaryň hem, ýagşylaryň hem üstüne dogurýar, ýagmyryny dogrularyň hem, egrileriň hem üstüne ýagdyrýar. 46 Siz özüňizi söýýänleri söýýän bolsaňyz, onda näme sylagyňyz bolar? Salgyt ýygnaýanlar-da şeýle etmeýärmi? 47 Diňe öz gardaşlaryňyza salam berýän bolsaňyz, onda, näme artykmaç iş edýärsiňiz? Milletler-de şeýle etmeýärmi? 48 Şeýlelikde, Gökdäki Ataňyzyň kämil bolşy ýaly, siz-de kämil boluň».

6-NJY BAP

Garyplara ýardam

«1 Sak boluň, etjek dogry işleriňizi göz üçin adamlaryň öňünde etmäň, ýogsa, Gökdäki Ataňyzdan aljak sylagyňyz bolmaz. 2 Şonuň üçin, sadaka bereniňde ikiýüzli adamlaryň il arasynda taryplanjak bolup, sinagogalarda, köçelerde edişi ýaly, öňüňde surnaý çaldyrma. Size dogrusyny aýdýaryn, olar öz sylaglaryny eýýäm alandyrlar. 3-4 Sadakaň gizlin bolar ýaly, bereniňde sag eliň nämeedýänini sol eliň bilmesin. Gizlinlikde edileni görýän Ataň saňa ony açyk gaýtaryp berer».

Doga

«5 Doga edeniňde ikiýüzlüler ýaly bolma, çünki olar göz üçin sinagogalarda, köçe burçlarynda durup doga etmegi halaýarlar. Men size dogrusyny aýdýaryn, olar öz sylaglaryny eýýäm alandyrlar. 6 Emma sen doga edeniňde, öz otagyňa girip, gapyny ýap-da, gizlinlikdäki Ataňa doga et. Gizlinlikde edileni görýän Ataň saňa ony açyk gaýtaryp berer. 7 Siz doga edeniňizde milletler ýaly, boş sözleri gaýtalap durmaň, çünki olar köp sözlemek bilen eşidileris öýdýärler. 8 Olar ýaly bolmaň, çünki Ataňyz size nämeleriň gerekdigini, Ondan dilemänkäňiz bilýändir. 9 Şonuň üçin, şeýle doga ediň:

„Eý, Gökdäki Atamyz! Adyň mukaddes bolsun.
10 Patyşalygyň gelsin.
Gökde bolşy ýaly,
Ýerde-de Seniň islegiň amala aşsyn.
11 Gündelik çöregimizi
Bize şu gün ber.
12 Bize ýamanlyk edýänleriň ýazyklaryny
geçişimiz ýaly,
Sen-de biziň ýazyklarymyzy geç.
13 Bizi synaga salma, bizi iblisden halas et.
Çünki patyşalyk, gudrat we şöhrat
Ebedilik Seniňkidir. Omyn“.

[14] Siz adamlaryň ýazyklaryny bagyşlasaňyz, Gökdäki Ataňyz hem siziň ýazyklaryňyzy bagyşlar. [15] Adamlaryň ýazyklaryny bagyşlamasaňyz, Ataňyz hem siziň ýazyklaryňyzy bagyşlamaz».

Oraza

«[16] Oraza tutanyňyzda ikiýüzlüler ýaly ýüzüňizi çytmaň, çünki olar adamlara oraza tutýanyny görkezjek bolup, ýüzlerini çytýarlar. Size dogrusyny aýdýaryn, olar öz sylaglaryny eýýäm alandyrlar. [17-18] Emma sen oraza tutanyňda adamlara däl-de, gizlinlikdäki Ataňa oraza tutýanyňy görkezer ýaly, başyňa ýag çal, ýüzüňi ýuw. Gizlinlikde edileni görýän Ataň saňa ony açyk gaýtaryp berer».

Gökdäki hazynalar

«[19] Ýer ýüzünde özüňize hazyna ýygnamaň, bu ýerde güýe bilen pos iýýändir, bu ýere ogrular girip ogurlaýandyr. [20] Özüňize Gökde hazyna ýygnaň, ol ýerde ne güýe, ne pos iýýändir, ne-de ogrular girip ogurlaýandyr. [21] Hazynaňyz nirede bolsa, ýüregiňiz hem şol ýerde bolar. [22] Bedeniň çyrasy gözdür. Gözüň sag bolsa*, bütin bedeniň hem ýagty bolar. [23] Gözüň şikesli bolsa**, bütin bedeniň garaňky bolar. Şeýlelik bilen, eger sendäki yşyk garaňky bolsa, ol garaňky nähili goýy bolar! [24] Hiç kim iki hojaýyna hyzmat edip bilmez, çünki ýa birini ýigrenip, ol birini söýer, ýa-da birine wepaly bolup, ol birini äsgermezlik eder. Siz-de hem Hudaýa, hem-de mammona*** hyzmat edip bilmersiňiz».

Gaýgy etmäň

«[25] Munuň üçin size diýýärin, näme iýip, näme içerin diýip janyňyzy, näme geýerin diýip, teniňizi gaýgy etmäň. Jan iýmitden, ten egin-eşikden ýokary dälmidir? [26] Gögüň guşlaryna serediň, olar ne ekýärler, ne orýarlar, ne-de ammarlara üýşürýärler. Gökdäki Ataňyz onda-da olary iýmitlendirýär. Siz olardan gymmatly dälmisiňiz?

* 6:22 *Gözüň sag bolmak* – sahy bolmak.

** 6:23 *Gözüň şikesli bolmak* – gysganç bolmak.

*** 6:24 *Mammon* – pul.

[27] Siziň haýsy biriňiz alada edip, öz boýuňyzy tirsek boýy artdyryp bilýärsiňiz? [28] Näme üçin egin-eşik hakda gaýgy edýärsiňiz? Meýdan liliýalarynyň ösüşine serediň: olar ne zähmet çekýärler, ne-de ýüp egirýärler. [29] Emma size diýýärin, Süleýman hem özüniň bütin şan-şöhratynda bularyň biri ýaly-da geýinmändi. [30] Ýöne şu gün bolup, ertir ojaga taşlanýan meýdan otuny Hudaý şeýle geýindirýän bolsa, sizi ondan has artyk geýindirmezmi, eý, imany azlar? [31] Şoňa görä, „Näme iýeris?“, „Näme içeris?“, „Näme geýeris?“ diýip gaýgy etmäň. [32] Bütin bu zatlary başga milletler agtarýarlar, ýöne Gökdäki Ataňyz bu zatlaryň barynyň size gerekdigini bilýär. [33] Siz öňürti Hudaýyň Patyşalygyny, Onuň dogrulygyny agtaryň, şonda bu zatlar hem size onuň üstüne goşulyp berler. [34] Şonuň üçin, ertiri gaýgy etmäň, çünki ertir öz gaýgysyny özi eder. Her günüň derdi özüne ýeterlikdir».

7-NJI BAP

Başgalaryň üstünden höküm çykarmaň

«[1] Üstüňizden höküm çykarylmaz ýaly, başgalaryň üstünden höküm çykarmaň. [2] Çünki nähili höküm çykarsaňyz, siziň-de üstüňizden şonuň ýaly höküm çykarylar; haýsy ölçeg bilen ölçeseňiz, size-de şol ölçeg bilen ölçeler. [3] Näme üçin sen doganyňyň gözündäki çöpi görýärsiň-de, öz gözüňdäki agajy saýgarmaýarsyň? [4] Ýa-da öz gözüňde agaç barka, doganyňa nädip: „Gel, gözüňdäki çöpi çykaraýyn“ diýjek? [5] Eý ikiýüzli, ilki öz gözüňden agajy çykar, onsoň doganyň gözünden çöpi çykarmak üçin oňat saýgararsyň. [6] Mukaddes zady itlere bermäň, dürdäneleriňizi doňuzlaryň öňüne taşlamaň, olary aýaklary bilen depeläp, öwrülip, sizi tike-tike edäýmesinler».

Hudaýdan diläň

«[7] Diläň, size berler; agtaryň, taparsyňyz; gapyny kakyň, size açylar. [8] Çünki dilän alar, agtaran tapar, gapy kakana açylar. [9] Sizden haýsy adam ogly çörek dilände, oňa daş berer? [10] Ýa balyk dilände, oňa ýylan berer? [11] Şeýlelikde, erbet bolan siz öz oglanlaryňyza oňat sylaglar bermegi bilýän bolsaňyz, onda Gökdäki Ataňyz

Özünden dilänlere has-da köp oňat zatlar berer! 12 Şoňa görä,
adamlaryň özüňize näme etmegini isleýän bolsaňyz, siz hem ola-
ra şony ediň, çünki kanun we pygamberler ýazgylarynyň özeni
şudur».

Dar gapy, giň gapy

«13 Dar gapydan giriň, çünki heläkçilige getirýän gapy giň, ýol
inli, ol gapydan girýänler köpdür. 14 Ýöne ýaşaýşa getirýän gapy
dar, ýol insiz, ony tapýanlar azdyr».

Agaç we onuň miwesi

«15 Ýalan pygamberlerden ägä boluň. Olar siziň ýanyňyza go-
ýun derisine girip gelerler, emma içi ýyrtyjy möjekdirler. 16 Siz
olary miwelerinden tanarsyňyz. Tikenden üzüm ýa gyzgandan injir
ýygylýarmy? 17 Şonuň ýaly-da, her bir oňat agaç oňat miwe ber-
ýändir, erbet agaç bolsa erbet miwe berýändir. 18 Oňat agaç erbet
miwe berip bilmez, erbet agaç-da oňat miwe berip bilmez. 19 Oňat
miwe bermeýän her bir agaç kesilip, oda taşlanýandyr. 20 Şeýlelik
bilen, ýalan pygamberleri miwelerinden tanarsyňyz. 21 Maňa: „Ýa
Reb! Ýa Reb!“ diýen her bir adam Gögüň Patyşalygyna girmez,
diňe Gökdäki Atamyň islegini berjaý eden girer. 22 Şol günde köp-
ler Maňa: „Ýa Reb, ýa Reb, biz seniň adyň bilen welilik etmedik-
mi? Seniň adyň bilen jynlary kowmadykmy? Seniň adyň bilen köp
mugjyzalar etmedikmi?“ diýerler. 23 Şonda Men olara: „Eý betkär-
ler, Men sizi asla tanamaýaryn, ýanymdan aýrylyň!“ diýip, açyk
aýdaryn».

Iki bina

«24 Şeýlelikde, Men bu sözlerimi eşidip, olary berjaý edýän kişi-
ni öýüni gaýanyň üstünde salan akylly adama meňzedýärin. 25 Ýagyş
ýagyp siller geldi, ýeller öwsüp, ol öýe urdy, emma öý ýykylmady,
çünki ol gaýanyň üstünde gurlupdy. 26 Meniň bu sözlerimi eşidip,
olary berjaý etmedik kişi öýüni çägäniň üstünde salan akmak adam
ýaly bolar. 27 Ýagyş ýagyp, siller geldi, ýeller öwsüp, ol öýe urdy;
öý ýykyldy, onuň ýykylyşy hem gorkunç boldy». 28 Isa bu sözleri

aýdyp bolanyndan soň, märeke Onuň taglymatyna haýran galdy.
29 Çünki Isa olara kanunçylar ýaly däl-de, erk-ygtyýarly biri ýaly
bolup sapak berýärdi».

8-NJI BAP

Isa heýwere kesellini sagaldýar

1 Isa dagdan inende, uly märeke Onuň yzyna eýerdi. 2 Ine, heý-
were keselli bir adam gelip: «Ýa Reb, eger isleseň, meni tämiz
edip bilersiň» diýip, Oňa sežde etdi. 3 Isa hem elini uzadyp, oňa
degirdi-de: «Isleýärin, tämiz bol!» diýdi. Ol hem şol bada heýwere
keselinden tämiz boldy. 4 Isa oňa şeýle diýdi: «Ägä bol, muny hiç
kime aýtma, ýöne git-de, özüňi ruhana görkez, hemmelere güwälik
bolar ýaly, Musanyň tabşyran gurbanyny bagyş et».

Ýüzbaşynyň imany

5 Isa Kapernauma girende, bir ýüzbaşy Onuň ýanyna gelip: 6 «Reb,
meniň hyzmatkärim öýde ysmaz bolup ýatyr, gaty yza çekýär» di-
ýip, Oňa ýalbardy. 7 Isa oňa: «Baryp, ony sagaldaryn» diýdi. 8 Ýüzbaşy
şeýle jogap berdi: «Ýa Reb, Seniň öýüme gelmegiňe men mynasyp
däl, diňe birje söz aýt, hyzmatkärim sagalar. 9 Çünki men-de bir
gol astyndaky adam, meniň gol astymda hem esgerler bar. Birine
„Git“ diýsem, gidýär, ýene birine „Gel“ diýsem, gelýär, hyzmatkä-
rime „Şuny et“ diýsem, edýär». 10 Isa muny eşidende haýran galdy,
yzyna düşüp gelýänlere şeýle diýdi: «Size dogrusyny aýdýaryn, Men
hatda Ysraýylda hem beýle imany hiç kimde göremok. 11 Size diýýä-
rin, gündogardan, günbatardan köp adamlar gelip, Ybraýym, Yshak
we Ýakup bilen birlikde Gögüň Patyşalygynda oturarlar. 12 Patyşa-
lygyň mirasçylary bolsa daşaryk garaňkylyga taşlanar, ol ýerde agy we
diş gyjama bolar». 13 Isa ýüzbaşa: «Git, saňa iman edişiň ýaly bol-
sun» diýdi. Onuň hyzmatkäri şol sagadyň özünde sagaldy.

Isa köp syrkawlary sagaldýar

14 Isa Petrusyň öýüne baranda, onuň gaýynenesiniň gyzzyrma
tutup ýatanyny gördi. 15 Onuň eline elini degirdi. Şol bada aýalyň
gyzzyrmasy aýryldy, turup, Isa hyzmat etmäge durdy. 16 Agşam

düşende, jyn-arwah uran köp adamlary Onuň ýanyna getirdiler. Ol
hem bir söz bilen erbet ruhlary çykardy, syrkawlaryň hemmesini
sagaltdy.
17 Bularyň hemmesi Işaýa pygamber arkaly aýdylan şu sözüň
ýerine ýetmegi üçin boldy: «Biziň ejizliklerimizi Öz üstüne aldy,
syrkawlyklarymyzy Öz gerdeninde çekdi».

Isanyň yzyna eýermek

18 Isa töweregindäki uly märekäni görüp, beýleki kenara geç-
mekligi buýurdy. 19 Şol wagt bir kanunçy gelip, Oňa: «Mugallym!
Sen nirä gitseň, men-de Seniň yzyňa düşjek» diýdi. 20 Isa oňa:
«Tilkileriň süreni, Gök guşlarynyň höwürtgesi bardyr, ýöne Ynsan
Oglunyň başyny ýassyga goýara-da ýeri ýokdur» diýdi. 21 Başga bir
şägirdi Isa: «Ýa Reb! Rugsat et, öňürti gidip kakamy jaýlaýyn»
diýdi. 22 Emma Isa oňa: «Meniň yzyma düş, goý, ölüler öz ölülerini
jaýlasynlar» diýdi.

Isa tupany ýatyrýar

23 Isa gaýyga münende, şägirtleri Onuň yzyna eýerdiler. 24 On-
soň kölde bir uly tupan turup, gaýyk tolkunlara büreldi. Isa bolsa
ýatyrdy. 25 Şägirtleri baryp, Ony oýaryp: «Bizi halas et, ýa Reb,
heläk bolup barýarys» diýdiler. 26 Isa olara: «Eý, imany azlar,
näme üçin gorkýarsyňyz?» diýdi. Ol turup, ýele, köle käýänsoň,
imi-salalyk boldy. 27 Hemmeler: «Bu nähili adam, ýel-de, köl-de
Onuň sözüne gulak asýar!» diýip geňirgenişdiler.

Isa jynlary çykarýar

28 Isa beýleki kenara – gadaralylaryň ýurduna baranda, Oňa ma-
zardan çykan iki sany jynly adam gabat geldi. Bular gaty howplu-
dy, hiç kim bu ýoldan geçip bilmezdi. 29 Olar: «Eý Hudaýyň Ogly
Isa, biziň bilen näme işiň bar? Bu ýere wagtyndan öň bizi gynama-
ga geldiňmi?» diýip gygyryşdylar.
30 Olardan uzagrakda otlap ýören bir doňuz sürüsi bardy. 31 Jyn-
lar Isa: «Bizi kowjak bolsaň, doňuz sürüsine gönder» diýip ýalbar-
dylar. 32 Isa hem olara: «Gidiň» diýdi. Olar hem çykyp doňuzlara

girdiler. Onsoň tutuş süri uçutdan kölüň içine paýyrdaşyp, suwda
gark boldy. 33 Çopanlar bolsa şähere gaçyp gelip, ähli zady, jynly-
laryň başyna düşen işi hem habar berdiler. 34 Onsoň bütin şäher
Isany garşylamaga çykdy we Ony görenlerinde, ülkelerini terk et-
megi üçin, Oňa ýalbardylar.

9-NJY BAP

Bir ysmazyň sagaldylyşy

1 Isa gaýyga mündi-de, beýleki kenara geçip, öz şäherine geldi.
2 Ine, Onuň ýanyna düşekde ýatan bir ysmazy getirdiler. Isa olaryň
imanyny görüp, ysmaza: «Oglum, batyr bol, seniň günäleriň ötül-
di» diýdi. 3 Şonda kanunçylardan käbirleri öz içlerinden: «Bu adam
Hudaýa dil ýetirýär» diýdiler. 4 Emma Isa olaryň pikirlerini bilip,
şeýle diýdi: «Näme üçin göwnüňize erbet pikirler getirýärsiňiz?
5 Haýsysy aňsat: „Günäleriň ötüldi“ diýmekmi ýa-da „Tur, ýöre“
diýmek? 6 Emma siz Ynsan Oglunyň ýer ýüzünde günäleri ötmäge
ygtyýarynyň bardygyny biler ýaly...» diýdi-de, ysmaz bolan ada-
ma: «Tur, düşegiňi al-da, öýüňe git» diýdi. 7 Ol-da turup, öýüne
gitdi. 8 Märeke muny görüp haýran galdy*. Olar adama beýle ygty-
ýar beren Hudaýy şöhratlandyrdylar.

Mattanyň şägirtlere goşulyşy

9 Isa şol ýerden geçip barýarka, Matta atly bir adamyň salgytha-
nada oturanyny görüp, oňa: «Meniň yzyma düş» diýdi. Ol hem tu-
rup, Onuň yzyna düşdi. 10 Isa öýde saçak başynda otyrka, ine, köp
salgytçylar, günäkärler gelip, Isa we Onuň şägirtleriniň ýanynda
oturdylar. 11 Fariseýler muny görüp, Onuň şegirtlerinden: «Näme
üçin siziň Mugallymyňyz salgytçylardyr günäkärler bilen bile na-
har iýýär?» diýip soradylar. 12 Isa muny eşidip, şeýle diýdi: «Tebip
saglara däl-de, syrkawlara gerekdir. 13 Ýöne siz gidiň-de: „Men
gurban däl-de, rehimdarlyk isleýärin“ diýen sözüň manysyny öw-
reniň, çünki Men dogry adamlary däl-de, günäkärleri toba çagyr-
maga geldim».

* 9:8 *Haýran galdy* – iň gadymy golýazmalarda: «gorkdy».

Oraza barada sorag

14 Onsoň Ýahýanyň şägirtleri Isanyň ýanyna gelip, şeýle diýdi-
ler: «Näme üçin biz we fariseýler oraza tutýarys-da, Seniň şägirtle-
riň oraza tutmaýarlar?» 15 Isa olara şeýle jogap berdi: «Giýew ýan-
laryndaka, toýa çagyrylanlar ýas tutup bilermi? Ýöne giýewiň
olardan alynjak günleri geler, şonda olar oraza tutarlar. 16 Hiç kim
köne eşige täze matadan ýama salmaz, çünki salnan ýama köne
eşikden gopup, ýyrtyk has erbet bolar. 17 Şonuň ýaly, täze şerap-da
köne meşiklere guýulmaz. Şeýle edilse, meşikler ýarylyp, şerap
döküler, meşikler hem zaýalanar. Täze şerap täze meşiklere guýul-
ýandyr, şeýlelikde, ikisi hem aýawly saklanýandyr».

Direlen gyz, sagaldylan aýal

18 Bu zatlary olara aýdyp durka, ine, bir sinagoga başlygy geldi,
Onuň aýagyna ýykylyp: «Meniň gyzym ýaňyja öldi. Muňa gara-
mazdan, gel-de, eliňi onuň üstünde goý, ol direler» diýdi. 19 Isa tu-
rup, şägirtleri bilen bile onuň yzyna düşüp gitdi. 20 Ine, on iki ýyl-
dan bäri gan akma keselinden ezýet çekýän bir aýal Isanyň ýeňse-
sinden gelip, Onuň geýiminiň syýyna elini degirdi. 21 Çünki ol aýal
öz içinden: «Diňe geýimine-de elimi degirsem sagalaryn» diýýärdi.
22 Isa-da yzyna öwrülip, ony gördi-de: «Batyr bol, gyzym, imanyň
saňa şypa berdi» diýdi. Aýal şol sagadyň özünde sagaldy.
23 Isa başlygyň öýüne gelende, tüýdükçileri, galmagal edişip du-
ran märekäni görüp, 24 olara: «Aýrylyň, gyz ölenok, diňe uklap ýa-
tyr» diýdi. Olar Isa gülüşdiler. 25 Märeke daşaryk çykarylanda, Isa
içerik girip, gyzyň elinden tutdy, gyz hem aýaga galdy. 26 Bu habar
ol ýurduň ähli ýerine ýaýrady.

Iki kör bilen bir lalyň sagaldylyşy

27 Isa ol ýerden gelýärkä, iki sany kör adam Onuň yzyna düşüp:
«Bize rehim et, eý Dawut Ogly» diýip gygyryşdylar. 28 Isa öýe
girende, körler Onuň ýanyna geldiler. Isa olara: «Meniň bu işi
başarjagyma ynanýarsyňyzmy?» diýdi. Olar hem Oňa: «Hawa, ýa
Reb» diýdiler. 29 Onsoň Isa olaryň gözlerine elini degrip: «Size

imanyňyza görä bolsun» diýdi. 30 Olaryň hem gözleri açyldy. Isa:
«Ägä boluň, muny hiç kim bilmesin» diýip, olara berk tabşyrdy.
31 Emma olar çykan batlaryna, Onuň at-owazasyny ýurduň ähli ýe-
rine ýaýratdylar. 32 Olar çykyp barýarka, ine, jyn uran bir lal ada-
my Onuň ýanyna getirdiler. 33 Jyn kowlandan soň, lal adam geple-
mäge başlady. Märeke geň galyp: «Ysraýylda hiç haçan beýle zat
görlen däldir» diýişdiler. 34 Emma fariseýler: «Ol jynlary jynlaryň
hany arkaly kowup çykarýar» diýişdiler.

Hasyl bol, işgär az

35 Isa şäherme-şäher, obama-oba aýlanyp, olaryň sinagogalaryn-
da sapak bererdi, Patyşalygyň Hoş Habaryny wagyz edip, her syr-
kawlygy, her hassalygy bejererdi. 36 Isa märekäni görüp, olara haý-
py geldi, çünki olar çopansyz goýunlar ýaly pytraňňydy, alaçsyz-
dy. 37 Şonda, Isa şägirtlerine şeýle diýdi: «Hasyl bol, ýöne işçi az.
38 Munuň üçin, Öz hasylyny ýygmaga işçi iberer ýaly, hasyl eýesi
Rebbe ýalbaryň».

10-NJY BAP

Isa on iki resulyny il arasyna iberýär

1 Isa on iki şägirdini ýanyna çagyryp, olara al-arwahy kowma-
ga, her hili syrkawlygy, her hili hassalygy bejermäge ygtyýar berdi.
2 On iki resulyň atlary şular: birinjisi Petrus diýlen Simun we do-
gany Andreas, Zebedeýiň ogly Ýakup we dogany Ýahýa, 3 Filipus,
Bartolomeus, Tomas we salgytçy Matta, Alfeusyň ogly Ýakup we
Taddeus lakamly Lebbeus, 4 Watançy Simun we Isa haýynlyk eden
Iuda Iskariot. 5 Isa bu Onkileri ýollap, olara şeýle buýruk berdi:
«Özge milletlere degişli ýerlere gitmän, samariýalylaryň şäher-
leriniň hiç birine barman, 6 Ysraýyl öýüniň ýiten goýunlarynyň
ýanyna baryň. 7 Barýarkaňyz Gögüň Patyşalygynyň golaýlandygyny
wagyz ediň. 8 Syrkawlary sagaldyň, heýwere kesellileri tämiz ediň,
ölüleri direldiň, jynlary çykaryň. Mugt aldyňyz, mugt beriň. 9 Gu-
şagyňyzda ne altyn, ne kümüş, ne-de mis saklaň. 10 Ýol üçin ne
torba, ne-de iki köýnek, ne çaryk, ne-de taýak alyň. Çünki işgär öz
azygyna mynasypdyr. 11 Haýsy şähere ýa oba barsaňyz, ol ýerde

kimiň mynasypdygyny sorap-idäň-de, gaýdýançaňyz şol ýerde bo-
luň. 12 Bir öýe gireniňizde, şol öýe salam beriň. 13 Öýdäkiler sala-
ma mynasyp bolsa, salamyňyz olaryň üstüne geler. Öýdäkiler my-
nasyp bolmasa, salamyňyz özüňize döner. 14 Kim sizi kabul etme-
se, sözleriňizi diňlemese, ol öýden ýa şäherden çykyp barýarkaňyz
aýaklaryňyzyň tozanyny kakyň. 15 Size dogrusyny aýdýaryn, mag-
şar güni Sodom we Gomorra şäherleriniň ýagdaýy ol şäheriň ýag-
daýyndan has ýeňil bolar».

Geljek muşakgatlar

«16 Ine, Men sizi möjekleriň arasyna goýunlar ýaly ýollaýaryn,
şonuň üçin ýylanlar ýaly akylly, kepderi ýaly sada boluň. 17 Adam-
lardan ägä boluň, çünki olar sizi mejlislere tabşyrarlar, sinagogala-
rynda ýenjerler. 18 Siz olara we milletlere güwälik bolar ýaly, Men
sebäpli hökümdarlaryň, patyşalaryň huzuryna eltilersiňiz. 19 Ýöne
olar sizi eltip tabşyranlarynda, nähili ýa näme diýjegiňizi gaýgy et-
mäň, çünki näme diýilmelidigi şol sagatda size berler. 20 Çünki
gepleýän siz däl-de, siz arkaly gepleýän Ataňyzyň Ruhudyr. 21 Do-
gan dogany, ata çagasyny ölüme tabşyrar, çagalar hem ata-eneleri-
ne baş göterip, olary öldürderler. 22 Meniň adym sebäpli hemmeler
sizi ýigrener, emma soňuna çenli çydan halas bolar. 23 Sizi bir şä-
herde yzarlasalar, beýlekisine gaçyň. Size dogrusyny aýdýaryn,
Ynsan Ogly gelýänçä, siz Ysraýylyň ähli şäherlerine asla aýlanyp
bilmersiňiz. 24 Şägirt öz mugallymyndan, gul öz agasyndan ýokary
däldir. 25 Şägirde öz mugallymy ýaly, gula öz agasy ýaly bolmak
ýeterlikdir. Öý eýesine Beýelzebul diýen bolsalar, onuň içerisindä-
kilere ondan hem beter diýerler».

Kimden gorkmaly

«26 Şonuň üçin olardan gorkmaň. Çünki üsti açylmajak ýapyk
zat, bilinmejek gizlin zat ýokdur. 27 Garaňkylykda size näme
aýtsam, şony ýagtylykda aýdyň. Gulagyňyza çakylan çawuşy tam-
laryň üstünden yglan ediň. 28 Bedeni öldürip, jany öldürip bilme-
ýänlerden gorkman, eýsem, dowzahda hem teni, hem jany ýok et-
mäge gudraty bar bolan Hudaýdan gorkuň. 29 Iki serçe bir köpüge

satylmaýarmy? Muňa garamazdan, Ataňyzdan rugsatsyz olaryň bi-
ri-de ýere gaçýan däldir. 30 Siziň başyňyzyň saçlary hem bütinleý
sanalgydyr. 31 Munuň üçin gorkmaň, siz köp serçelerden gymmat-
lysyňyz. 32 Kim meni ynsanlaryň öňünde ykrar etse, Men-de ony
Gökdäki Atamyň öňünde ykrar ederin. 33 Kim-de Meni adamlaryň
öňünde inkär etse, Men-de ony Gökdäki Atamyň öňünde inkär
ederin».

Parahatlyk däl-de, gylyç getirdim

«34 Meni ýer ýüzüne parahatlyk getirmäge gelendir öýtmäň.
Men parahatlyk däl-de, gylyç getirmäge geldim. 35 Çünki Men og-
ly atasyndan, gyzy enesinden, gelni gaýyn enesinden aýyrmaga
geldim. 36 Adamyň duşmany öz içerisindäkiler bolar. 37 Atasyny,
enesini Menden artyk söýen Maňa mynasyp däldir. Ogluny, gyzy-
ny Menden artyk söýen Maňa mynasyp däldir. 38 Öz haçyny alyp,
Meniň yzyma düşmedik hem Maňa mynasyp däldir. 39 Janyny go-
ran ony ýitirer. Meniň ugrumda janyny ýitiren ony gorar. 40 Sizi
kabul eden Meni kabul eder, Meni kabul eden hem Meni Ýollany
kabul eder. 41 Kim bir pygamberi pygamberligi üçin kabul etse,
pygamberiň sylagyny alar. Bir dogry adamy dogrulygy üçin kabul
eden dogry adamyň sylagyny alar. 42 Kim şu kiçileriň birine şägirt-
ligi üçin, içmäge diňe bir käse sowuk suw berse hem, size dogru-
syny aýdýaryn, ol asla sylagsyz galmaz».

11-NJI BAP

Isa we Ýahýa

1 Isa on iki şägirdine öwüt-nesihat berip bolanyndan soň, ol ýer-
den olaryň şäherlerine sapak bermäge, wagyz etmäge gitdi. 2 Ýah-
ýa hem Mesihiň işlerini zyndanda eşidip, şägirtlerini iberdi. 3 «Sen
şol geljek Mesihmi ýa-da biz başga birine garaşmalymy?» diýip,
olara soratdy. 4 Isa şeýle jogap berdi: «Gidiň-de, görüp-eşidenleri-
ňizi Ýahýa habar beriň. 5 Körler görýär, agsaklar ýöreýär, heýwere
keselliler tämizlenýär, kerler eşidýär, ölüler direlýär, garyplara
Hoş Habar wagyz edilýär. 6 Men sebäpli büdremedik bagtlydyr».
7 Olar gidende, Isa Ýahýa hakda halaýyga gürrüň bermäge durdy:

«Çöle näme görmäge gitdiňiz? Ýeliň yraýan gamşynymy? 8 Eý-
sem, näme görmäge gitdiňiz? Nepis eşikler geýnen bir adamymy?
Nepis eşikler geýnenler patyşalaryň köşklerindedir. 9 Eýsem, näme
görmäge gitdiňiz? Bir pygamberimi? Hawa, size aýdýaryn, ol py-
gamberden hem artykdyr. 10 Ol hakda: „Ine, Men Öz habarçymy
Seniň öňüňden iberýärin, ol öňden gidip, Seniň ýoluňy taýýarlar“
diýip ýazylan şoldur. 11 Size dogrusyny aýdýaryn, aýaldan dog-
lanlaryň arasynda Çokundyryjy Ýahýadan ulusy bolan däldir,
ýöne Hudaýyň Patyşalygynda iň kiçi hem ondan uludyr. 12 Çokun-
dyryjy Ýahýanyň günlerinden tä şu wagta çenli Gögüň Patyşalygy
güýç-gaýrat bilen gazanylýar, ony güýç-gaýratlylar ele salýarlar.
13 Bütin pygamberler we kanun Ýahýa çenli welilik etdi. 14 Ony
kabul etmek isleýän bolsaňyz, gelmegine garaşylýan Ylýas oldur.
15 Gulagy barlar eşitsin! 16 Men bu nesli kime meňzedeýin? Olar
bazar ýerinde oturyp, öz ýoldaşlaryna: 17 „Size tüýdük çaldyk, tans
etmediňiz; agy etdik, aglamadyňyz“ diýip gygyrýan çagalara meň-
zeýärler. 18 Çünki Ýahýa geldi, ol iýenogam, içenogam. Olar bolsa,
onuň jyny bar diýýärler. 19 Ynsan Ogly geldi, hem iýýär, hem içýär
we olar: „Ine, horan, arakhor, salgytçy we günäkärleriň dosty“ diý-
ýärler. Ýöne akyldarlyk öz işleri bilen tassyklanar».

Toba etmedik şäherler

20 Onsoň, Isa mugjyzalarynyň köp ýüze çykan şäherlerine käýe-
mäge durdy, çünki olar toba etmändiler. «21 Waý saňa, eý Horazin!
Waý saňa, eý Beýtsaýda! Sizde ýüze çykan mugjyzalar Sur we
Saýdada ýüze çykan bolsady, onda, olar eýýäm jul hem külüň için-
de toba ederdiler. 22 Men size diýýärin, magşar güni Sur we Saýda-
nyň ýagdaýy siziň ýagdaýyňyzdan has ýeňil bolar. 23 Eý, arşa göte-
rilen Kapernaum!* Sen dowzaha çenli aşak taşlanarsyň, çünki sen-
de ýüze çykan mugjyzalar Sodomda ýüze çykan bolsady, onda ol
şu güne çenli galardy. 24 Saňa diýýärin, magşar güni Sodomyň
ýagdaýy seniň ýagdaýyňdan has ýeňil bolar».

---

* 11:23 *Eý, arşa göterilen Kapernaum!* – iň gadymy golýazmalarda:
«Eý, Kapernaum, sen arşa göterilersiňmi?»

Agyr ýüklüleri çagyryş

25 Şol wagt Isa sözüni dowam edip diýdi: «Saňa şükür edýärin,
eý, Ýeriň-Gögüň Rebbi Atam! Çünki Sen bu zatlary akyldarlardan,
düşünjelilerden gizläp, şu kiçijik çagalara aýan etdiň. 26 Hawa, eý
Atam, Seniň islegiň şeýledi. 27 Atam ähli zady Maňa tabşyrdy. Ogly
Atadan başga hiç kim tanaýan däldir, Atany-da Oguldan we Og-
luň äşgär etmek isleýän adamlaryndan başga hiç kim tanaýan däldir.
28 Eý argynlar, agyr ýüklüler, Meniň ýanyma geliň, Men size dynç-
lyk bereýin. 29 Meniň boýuntyrygymy dakynyň-da, Menden öwre-
niň, çünki Men mylaýym hem pes göwünlidirin, janlaryňyz dynçlyk
tapar. 30 Çünki Meniň boýuntyrygym ýumşakdyr, ýüküm ýeňildir».

12-NJI BAP

Sabat güni barada sorag

1 Şol wagtlarda Isa bir Sabat güni bugdaýlygyň arasyndan geçip
barýardy. Şägirtleri ajygyp, bugdaý başlaryny ýolup iýmäge başla-
dylar. 2 Muny gören fariseýler Oňa: «Ine, Seniň şägirtleriň Sabat
güni etmesiz zady edýärler» diýdiler. 3 Isa olara şeýle diýdi: «Siz
özi we ýanyndakylar aç galanlarynda, Dawudyň näme edenini oka-
madyňyzmy? 4 Ol Hudaýyň öýüne baryp, Hudaýa hödürlenip goýlan
çöreklerden iýdi. Bu bolsa oňa-da, ýanyndakylara-da gadagandy,
diňe ruhanylara gadagan däldi. 5 Ýa-da ybadathanada Sabat günü-
niň kadalaryny bozsalar-da, ruhanylaryň ýazyksyz bolýandyklary
hakda Mukaddes Kanundan okamadyňyzmy? 6 Men size diýýärin,
bu ýerde ybadathanadan-da uly Biri bar. 7 Siz „Men gurban däl-de,
rehimdarlyk isleýärin“ diýen sözüň manysyny bilsediňiz, ýazyk-
syzlara höküm etmezdiňiz. 8 Çünki Ynsan Ogly Sabat gününiň hem
Rebbidir».
9 Isa ol ýerden gitdi, olaryň sinagogasyna bardy. 10 Ine, ol ýerde
eli gurap inçelen bir adam bardy. Isany aýyplajak bolup, Ondan:
«Sabat güni şypa etmek bolarmy?» diýip soradylar. 11 Isa olara
şeýle diýdi: «Sizden haýsy adam bir goýny bolup, ol-da Sabat güni
çukura gaçsa, goýny alyp çykarmaz? 12 Ynsan goýundan näçe gym-
matlydyr! Munuň üçin Sabat güni ýagşylyk etmek bolar». 13 Onsoň

Isa ýaňky adama: «Eliňi uzat» diýdi. Ol hem uzatdy, eli beýlekisi
ýaly sagaldy. 14 Fariseýler daşaryk çykyp, Isany nähili heläk etmelidigi barada maslahatlaşdylar.

Hudaýyň saýlan guly

15 Emma Isa muny bilip, ol ýerden gitdi. Köp adamlar Onuň
yzyna düşdi, Isa hem olaryň hemmesini sagaltdy. 16 Özüniň kimli-
gini mälim etmesinler diýip, olara tabşyrdy. 17 Bu bolsa Işaýa py-
gamber arkaly aýdylan şu sözüň ýerine ýetmegi üçindi:

18 «Ine, Meniň seçen Gulum,
Söýenim, janym Ondan razydyr.
Men Ruhumy Onuň üstünde goýaryn,
Ol hem adalaty milletlere yglan eder.
19 Ol ne çekeleşer, ne gygyrar,
Ne-de biri köçelerde Onuň sesini eşider.
20 Adalaty ýeňşe ýetirýänçä,
Epilen gamşy döwmez,
Tütän peltäni söndürmez.
21 Milletler Onuň adyna umyt baglarlar».

Isa we Beýelzebul

22 Onsoň jyn uran bir kör hem lal adamy Isanyň ýanyna getirdi-
ler. Isa ony sagaltdy. Şeýlelikde, ýaňky adam hem gepledi, hem
gördi. 23 Hemme halk geň galyp: «Bu Dawudyň Ogly dälmi?» di-
ýişdiler. 24 Muny eşiden fariseýler: «Bu adam diňe jynlaryň hany
Beýelzebul arkaly jynlary kowýar» diýdiler. 25 Emma Isa olaryň
pikirlerini bilip, şeýle diýdi: «Içinde bölünişik bolan islendik paty-
şalyk, şäher ýa-da öý berk durmaz. 26 Şeýtan şeýtany kowýan bol-
sa, onda içinde bölünişik bardyr, onsoň onuň patyşalygy nähili du-
rar? 27 Men jynlary Beýelzebul arkaly kowýan bolsam, onda siziň
adamlaryňyz olary kim arkaly kowýarlar? Şoňa görä-de, olar size
kazylyk ederler. 28 Men jynlary Hudaýyň Ruhy arkaly kowýan bol-
sam, onda Hudaýyň Patyşalygy size-de gelendir. 29 Biri bir güýçli
adamyň öýüne girip, nähili onuň malyny talap biler? Öňürti ony
baglamaly bolar, onsoň öýüni talar. 30 Meniň bilen bile bolmadyk

Maňa garşydyr, Meniň bilen bile ýygmadyk dagadar. 31 Şonuň
üçin size şuny diýýärin: ynsanlaryň her bir günäsi, her bir zada dil
ýetirmesi bagyşlanar, ýöne Mukaddes Ruha dil ýetirmeklik bagyş-
lanmaz. 32 Ynsan Ogluna garşy aýdylan söz bagyşlanar, ýöne Mu-
kaddes Ruha garşy aýdylan söz bagyşlanmaz. Ol şu döwürde-de,
geljekde-de bagyşlanmaz. 33 Ýa-ha agajy-da oňat, miwesini-de
oňat ediň, ýa-da agajy-da erbet, miwesini-de erbet ediň, çünki agaç
miwesinden tanalýandyr. 34 Eý, alahöwrenler nesli, siz özüňiz er-
betkäňiz, nähili oňat zatlar sözläp bilersiňiz? Çünki agyz ýüregiň
dolulygyndan sözleýändir. 35 Oňat adam oňat hazynasyndan oňat
zat çykarar, erbet adam erbet hazynasyndan erbet zat çykarar.
36 Men size diýýärin, adamlar aýdan her bir boş sözi üçin höküm
gününde hasap berer. 37 Çünki siz öz sözüňiz bilen aklanyp, öz sö-
züňiz bilen höküm edilersiňiz».

Ýunusyň alamaty

38 Şonda käbir kanunçylar we fariseýler Oňa jogap berip: «Mu-
gallym, biz Senden bir alamat görmek isleýäris» diýdiler. 39 Isa
olara şeýle jogap berdi: «Erbet, zynahor nesil bir alamat talap ed-
ýär, ýöne oňa Ýunus pygamberiňkiden başga alamat berilmez.
40 Çünki Ýunusyň üç gije-gündiz bir balygyň garnynda galyşy ýa-
ly, Ynsan Ogly-da üç gije-gündiz ýeriň bagrynda galar. 41 Ninewi-
ýa halky magşar güni bu nesil bilen bilelikde galyp, ony höküm
eder, çünki olar Ýunusyň wagzy bilen toba geldiler. Ine, bu ýerde
Ýunusdan hem uly Biri bar. 42 Günorta tarapyň aýal patyşasy mag-
şar güni bu nesil bilen bile galyp, ony höküm eder, çünki ol Sü-
leýmanyň pähimini diňlemek üçin, Ýeriň ol ujundan geldi. Ine,
bu ýerde Süleýmandan-da uly Biri bar. 43 Al-arwah adamdan çy-
kansoň, gurak ýerlere aýlanyp, dynçlyk gözleýär, ýöne tapmaýar.
44 Onsoň: „Çykan öýüme öwrüleýin“ diýip gelende, öýüň boş, sü-
pürilgi, ýerbe-ýerdigini görýär. 45 Onsoň gidip, özünden hem erbet
ýedi ruhy ýanyna alýar-da, şol ýere baryp mesgen tutýar. Şeýlelik-
de, ol adamyň soňky ýagdaýy öňküsinden-de erbet bolýar. Bu er-
bet nesle-de şeýle bolar».

Isanyň ejesi we doganlary

46 Isa halaýyga entek gürrüň berip durka, ine, ejesi bilen dogan-
lary Onuň bilen gepleşjek bolup, gelip, daşarda durdular. 47 Biri
Isa: «Ejeň bilen doganlaryň Seniň bilen gepleşjek bolup, daşarda
durlar» diýdi. 48 Emma Isa muny aýdana şeýle jogap berdi: «Meniň
ejem kim? Doganlarym kimler?» 49 Elini Öz şägirtlerine tarap uza-
dyp, şeýle diýdi: «Ine, Meniň ejem, Meniň doganlarym. 50 Çünki
kim Meniň Gökdäki Atamyň islegini berjaý etse, şol Meniň doga-
nym, uýam we ejemdir».

13-NJI BAP

Ekin tymsaly

1 Şol gün Isa öýden çykyp, kölüň ýakasynda oturdy. 2 Onuň ýa-
nyna şeýle uly märeke ýygnandy welin, Ol gaýyga münüp oturdy,
bütin märeke hem kenarda durdy. 3 Isa olara tymsallar bilen köp
zatlar aýtdy: «Ine, bir daýhan ekin ekmäge gitdi. 4 Ekip ýörkä, to-
humlaryň birnäçesi ýoluň kenaryna düşdi. Guşlar-da gelip, ony iý-
diler. 5 Birnäçesi topragy az daşlyk ýere düşüp, tiz gögerip çykdy,
çünki toprak galyň däldi. 6 Gün galanda bolsa, kökleriniň ýoklugy
zerarly ýanyp, gurap gitdiler. 7 Birnäçe tohum tikenleriň arasyna
düşdi. Tikenler ösüp, olary basdy. 8 Birnäçe tohum bolsa gowy ýe-
re düşüp, käbiri ýüz, käbiri altmyş, käbiri hem otuz esse hasyl ber-
di. 9 Kimiň eşitmäge gulagy bar bolsa eşitsin».
10 Onsoň şägirtler Isa: «Näme üçin olara tymsallar bilen gürrüň
berýärsiň?» diýdiler. 11 Ol şeýle jogap berdi: «Gögüň Patyşalygy-
nyň syrlaryna düşünme ukyby size berildi, olara berilmedi. 12 Çün-
ki kimde bar bolsa, oňa berler, ondaky bol bolar; kimde ýok bolsa,
elindäki hem ondan alnar. 13 Meniň olara tymsallar bilen gürrüň
bermegimiň sebäbi şu. Çünki olar gözläp görmeýärler, diňläp eşit-
meýärler, düşünmeýärler. 14 Işaýa pygamberiň aýdan şu welilik
sözleri olarda ýerine ýetýär:

„Gulagyňyz bilen eşidip, düşünmersiňiz;
Gözleriňiz bilen gözläp, görmersiňiz;

15 Çünki bu halkyň ýüregi gatady,
Gulagy agraldy,
Gözlerini-de ýumdular.
Beýle bolmadyk bolsady,
Gözleri bilen görüp,
Gulaklary bilen eşidip,
Ýürekleri bilen düşünip,
Maňa tarap öwrülerdiler,
Men-de olara şypa bererdim“.

16 Siziň gözleriňiz ne bagtly, çünki olar görýär, gulaklaryňyz ne
bagtly, çünki olar eşidýär. 17 Size dogrusyny aýdýaryn, köp py-
gamberler, dogry adamlar siziň görýänleriňizi görmek islediler,
ýöne görmediler, siziň eşidýänleriňizi eşitmek islediler, ýöne eşit-
mediler. 18 Indi daýhan hakdaky tymsalyň manysyny diňläň: 19 Biri
Hudaýyň Patyşalygy hakdaky sözi eşidip, oňa düşünmäninde, şeý-
tan gelip, onuň ýüreginde ekileni sogrup alýar. Ýoluň kenarynda
ekilen budur. 20 Daşlyk ýere ekilen bolsa, sözi eşidip, ony derrew
şatlyk bilen garşylaýandyr. 21 Ýöne onda kök ýokdur, çydamsyz-
dyr; bu söz üçin muşakgat ýa-da yzarlama bolanda, derrew ýüz
dönderer. 22 Tikenler arasyna düşenler bolsa budur: ol sözi eşidýär,
ýöne dünýäniň gaýgylary, baýlygyň aldawçylygy sözi bogýar we
söz hasylsyz bolýar. 23 Gowy topraga ekilen bolsa budur: ol sözi
eşidip, oňa düşünýär hem-de hasyl berýär, käbiri ýüz, käbiri alt-
myş, käbiri-de otuz esse hasyl getirýär».

Haşal ot tymsaly

24 Isa olara başga bir tymsal-da aýdyp berdi: «Gögüň Patyşaly-
gy öz ekin meýdanynda oňat tohum eken adam ýalydyr. 25 Emma
her kes ýatyrka, onuň duşmany gelip, bugdaýlaryň arasyna haşal
ot ekip gidýär. 26 Ekin ösüp hasyl berende, haşal ot hem peýda bolýar.
27 Öý eýesiniň hyzmatkärleri onuň ýanyna gelip: „Aga, sen ekin
meýdanyňa oňat tohum sepmänmidiň? Onda haşal ot nireden çyk-
dy?“ diýip, ondan soraýarlar. 28 Ol hyzmatkärlerine: „Muny bir duş-
man edendir“ diýýär. Hyzmatkärleri: „Gidip, olary ýygmagymyzy

isleýärsiňmi?“ diýip, ondan soraýarlar. 29 Emma ol şeýle jogap berýär: „Ýok, haşal oty ýygjak bolup, gaýtam, bugdaýy köki bilen sograýmaň. 30 Goý, oraga çenli ikisi bile össün. Orak wagty men orakçylara ilki haşal oty ýygyň-da, desseläp ýakar ýaly ediň, bugdaýy hem meniň ammaryma üýşüriň diýerin“».

Gorçisa tohumy we hamyrmaýa tymsaly

31 Isa olara başga bir tymsaly-da aýdyp berdi: «Gögüň Patyşalygy bir adamyň alyp, öz mellegine eken gorçisa tohumy ýalydyr. 32 Ol tohumlaryň iň ownugydyr, ýöne öseninden soň, beýleki ösümliklerden belent bolup, agaç bolýar. Şeýlelikde, Gögüň guşlary gelip, onuň şahalarynda höwürtgeleýärler». 33 Isa olara başga bir tymsaly-da aýtdy: «Gögüň Patyşalygy bir aýalyň alyp, bütin hamyr turşaýança, üç çanak una goşan hamyrmaýasy ýalydyr».

34 Isa bu zatlaryň baryny halaýyga tymsallar bilen aýdardy. Tymsalsyz olara hiç zat aýtmazdy. 35 Bu pygamber arkaly aýdylan şu sözüň ýerine ýetmegi üçindi: «Agzymy tymsallar bilen açaryn, dünýä gurlaly gizlin galan zatlary beýan ederin».

Isa haşal ot tymsalyny düşündirýär

36 Onsoň Isa halaýygy taşlap öýe girdi. Şägirtleri Onuň ýanyna gelip: «Ekin meýdanyndaky haşal otlar hakdaky tymsaly bize düşündir» diýdiler. 37 Ol şeýle jogap berdi: «Oňat tohumy ekýän Ynsan Ogludyr. 38 Ekin meýdany bolsa dünýädir. Oňat tohum Hudaýyň Patyşalygynyň ogullary, haşal otlar bolsa iblisiň ogullarydyr. 39 Olary eken duşman iblisdir, orak döwrüň soňudyr, orakçylar perişdelerdir. 40 Şeýlelik bilen, haşal otlar nähili ýyglyp, otda ýakylýan bolsa, bu döwrüň soňunda hem şeýle bolar. 41 Ynsan Ogly Öz perişdelerini iberer, olar-da günä sebäpkär bolýan ähli zatlary, nähak iş edýänleri Onuň Patyşalygyndan ýygnap, 42 küräniň oduna taşlarlar. Ol ýerde agy we diş gyjama bolar. 43 Onsoň dogry adamlar Gökdäki Atalarynyň Patyşalygynda Gün kimin parlar. Gulagy barlar eşitsin».

Gizlin hazyna we dürdäne tymsaly

«44 Gögüň Patyşalygy bir ekin meýdanynda gizlengi hazyna ýalydyr. Bir adam ony tapyp, gaýtadan gizleýär we begenip baryp, ähli zadyny satýar-da, ýaňky ekin meýdanyny satyn alýar. 45 Ýene, Gögüň Patyşalygy owadan dürdäne agtaran täjir ýalydyr. 46 Ol gymmatbaha bir dürdänäni tapýar we baryp, ähli zadyny satýar-da, ony satyn alýar».

Tor tymsaly

«47 Ýene Gögüň Patyşalygy deňze taşlanyp, her hili balygy ýygnan tor ýalydyr. 48 Tor dolanda, ony kenara çekýärler-de, oturyp, oňat balyklary gaplara salýarlar, erbetlerini hem taşlap goýberýärler. 49 Döwrüň soňunda hem şeýle bolar. Perişdeler gelip, erbetleri dogry adamlardan aýryp, 50 küräniň oduna taşlarlar. Ol ýerde agy we diş gyjama bolar». 51 Isa olara: «Bu zatlaryň baryna düşündiňizmi?» diýdi. Olar hem oňa: «Hawa» diýdiler. 52 Isa olara: «Şeýlelik bilen, Gögüň Patyşalygy hakda tälim alan her bir kanunçy hazynasyndan hem täze, hem köne zatlar çykarýan öý eýesi ýalydyr» diýdi.

Isa ret edilýär

53 Isa bu tymsaly aýdyp bolandan soň, ol ýerden gitdi. 54 Ol Öz ýurduna gelip, ybadathanalarynda halka şeýle oňat sapak berdi welin, olar geň galyp diýişdiler: «Bu Adam bu akyldarlygy, bu mugjyzalary nireden aldyka? 55 Bu neçjaryň Ogly dälmi? Ejesiniň ady Merýem dälmi? Doganlary Ýakup, Ýusup*, Simun we Iuda dälmi? 56 Hemme aýal doganlary biziň ýanymyzda dälmi? Onda bu Adam bütin bu zatlary nireden aldyka?» 57 Ony öýke-kine bilen ret etdiler. Emma Isa olara: «Pygamber öz ýurdundan, öýünden başga ýerde gadyrsyz däldir» diýdi.

58 Isa olaryň imansyzdyklary zerarly, ol ýerde köp mugjyza etmedi.

---

* 13:55 *Ýusup* – käbir golýazmalarda «Ýoses».

14-NJI BAP

Ýahýa pygamberiň öldürilmegi

1 Şol wagt Isanyň owazasy tetrarh Hirodesiň gulagyna ýetdi.
2 Ol öz nökerlerine: «Bu çokundyryjy Ýahýadyr. Ol ölümden di-
relendir. Bu mugjyzalaryň ondan çykmagynyň sebäbi şeýledir»
diýdi. 3 Çünki Hirodes Ýahýany tutduryp, el-aýagyny bagladyp,
zyndana saldyrypdy. Ol muny öz dogany Filipusyň aýaly Hirodi-
ýas sebäpli edipdi. 4 Çünki Ýahýa Hirodese: «Seniň ony almagyň
dogry däl» diýipdi.

5 Hirodes Ýahýany öldürmek isleýärdi, ýöne halkdan gork-
ýardy, çünki halk Ýahýany pygamber hasaplaýardy. 6 Emma Hi-
rodes öz doglan güni mynasybetli toý tutanda, Hirodiýasyň gy-
zy ortada tans edip, Hirodesiň göwnüni çaglady. 7 Şoňa görä,
Hirodes gyza näme dilese, bererin diýip, ant içip söz berdi.
8 Gyz hem ejesiniň öwretmegi bilen: «Çokundyryjy Ýahýanyň ba-
şyny bir tabakda goýup, şu ýerde maňa ber» diýdi. 9 Patyşa
gamgyn boldy, ýöne myhmanlaryň ýanynda ant içensoň, Ýahýa-
nyň başynyň oňa berilmegini buýurdy. 10 Adam iberip, zyndan-
da Ýahýanyň başyny kesdirdi. 11 Onuň başy bir tabakda getiri-
lip, gyza berildi, ol hem ejesine getirdi. 12 Ýahýanyň şägirtleri
gelip, jesedi äkitdiler-de jaýladylar. Onsoň baryp, Isa habar ber-
diler.

Isa bäş müň adamy doýurýar

13 Isa muny eşidende, ol ýerden ýeke Özi gaýyga münüp, bir
çola ýere çekildi. Halaýyk muny eşidip, şäherlerden çykyp, paý-py-
ýada Onuň yzyndan gitdiler. 14 Ol gaýykdan düşende, uly märe-
käni görüp, olara haýpy geldi, syrkawlaryny sagaltdy. 15 Agşam
düşende, şägirtler Onuň ýanyna gelip: «Bu bir çola ýer, wagt
hem gijikdi, märekäni goýber, obalara gidip, özlerine iýmit sa-
tyn alsynlar» diýdiler. 16 Emma Isa olara: «Olara gitmegiň geregi
ýok, siz iýmäge zat beriň» diýdi. 17 Şägirtler hem Isa: «Biziň bu
ýerde bäş çörek bilen iki balykdan başga zadymyz ýok» diýdiler.
18 Ol hem: «Olary şu ýere, Meniň ýanyma getiriň» diýdi. 19 Şonda

Isa märekä otuň üstünde oturmagy buýurdy. Bäş çörek bilen iki
balygy alyp, Göge bakyp şükür etdi-de, çörekleri bölüşdirip, şä-
girtlere berdi, şägirtler hem olary märekä paýladylar. 20 Hemmeler
iýip doýdular. Artyp galan döwümleri bolsa ýygnap, on iki sebedi
doldurdylar. 21 Iýenler aýallardyr çagalardan başga bäş müňe golaý
adamdy.

Isa suwuň ýüzünden ýöreýär

22 Märekäni ugradyp durka, Isa şägirtlerine gaýyga münüp,
Özünden öň beýleki kenara geçmegi buýurdy. 23 Märekäni ugrada-
nyndan soň, Onuň ýeke Özi doga etmek üçin daga çykdy. Ol ag-
şam düşende hem şol ýerde ýekedi. 24 Gaýyk bolsa şol wagt kölüň
ortasyndady, tolkunlarda eýläk-beýläk zyňylýardy. 25 Gijäniň dör-
dünji nobatynda* Isa kölüň ýüzünden ýöräp, olara tarap geldi.
26 Emma şägirtler Onuň deňziň ýüzünden ýöräp gelýänini görenle-
rinde: «Bu bir gözümize görünýän zatdyr!» diýşip aljyradylar, gor-
kudan ýaňa gygyryşdylar. 27 Emma Isa derrew: «Batyr boluň, bu
Men, gorkmaň» diýip, olara söz gatdy. 28 Petrus Oňa jogap berip:
«Ýa Reb, bu Sen bolsaň, maňa suwuň ýüzi bilen ýanyňa barmagy
buýur» diýdi. 29 Isa: «Gel» diýdi. Petrus hem gaýykdan düşüp, Isa-
nyň ýanyna barjak bolup, suwuň ýüzi bilen ýöremäge başlady.
30 Emma ýeliň güýjüni görüp gorkdy, ýaňy gark bolup ugranda:
«Ýa Reb, meni halas et» diýip gygyrdy. 31 Isa derrew elini uzadyp
ony tutdy-da: «Eý, az imanly adam, näme üçin şübhelendiň?» diý-
di. 32 Olar gaýyga münenlerinde, ýel ýatdy. 33 Gaýykdakylar: «Sen,
dogrudan-da, Hudaýyň Oglusyň» diýip, Oňa sežde etdiler. 34 Olar
deňziň aňyrsyna geçip, Jenesaret ýurduna bardylar. 35 Ol ýeriň
adamlary Isany tanap, tutuş şol töwereklere adam iberip, syrkawla-
ryň baryny Onuň ýanyna getirdiler. 36 Olar diňe geýiminiň syýny-
na elini degirmäge rugsat sorap, Oňa ýalbardylar. El degrenleriň
hemmesi-de sagaldy.

---

* 14:25 *Gijäniň dördünji nobaty* – daňa golaý.

15-NJI BAP

Adamy näme murdar edýär?

1 Onsoň fariseýler bilen kanunçylar Iýerusalimden Isanyň ýanyna
gelip, şeýle diýdiler: 2 «Näme üçin Seniň şägirtleriň ata-babalaryň
adatyny bozýarlar? Çünki olar nahar iýenlerinde ellerini ýuwmaýar-
lar». 3 Ol bulara şeýle jogap berdi: «Siz näme üçin adatyňyzyň haty-
rasyna Hudaýyň tabşyrygyny bozýarsyňyz? 4 Çünki Hudaý: „Ataňy,
eneňi syla“, „Atasyna ýa enesine ýokuş söz aýdan hökman öldüril-
sin“ diýip tabşyrypdyr. 5 Ýöne siz: „Kim atasyna ýa enesine menden
görjek peýdaň Hudaýa peşgeşdir diýse, 6 atasyny ýa enesini syla-
maly däl“ diýýärsiňiz. Şeýdip, adatyňyzyň hatyrasyna Hudaýyň tab-
şyrygyny bozýarsyňyz. 7 Eý ikiýüzlüler! Işaýa pygamber: „8 Bu halk
dilinde Meni sylaýar, ýöne olaryň ýürekleri Menden uzakda. 9 Bi-
derek ýere Maňa sežde edýärler, çünki taglymat hökmünde öwred-
ýänleri ynsan buýruklary“ diýip, siz hakda oňat welilik edipdir».

10 Isa märekäni ýanyna çagyryp, olara şeýle diýdi: «Diňläň, düşü-
niň! 11 Agza giren zat adamy murdar edýän däldir, agyzdan çykan
zat adamy murdar edýändir». 12 Onsoň şägirtler gelip: «Bu sözi
eşidenlerinde, fariseýleriň gaharynyň gelenini bilýärsiňmi?» diýip,
Ondan soradylar. 13 Ol şeýle jogap berdi: «Gökdäki Atamyň ekme-
dik her ösümligi köki bilen sogrular. 14 Olara zat diýmäň, olar kör-
leri idýän körlerdir. Kör köri itse, olaryň ikisi hem guýa gaçar».
15 Petrus Oňa: «Bize bu tymsaly düşündir» diýdi. 16 Isa hem şeýle
diýdi: «Siz henizem düşüneňzokmy? 17 Agza giren her bir zadyň gar-
na baryp, daşaryk taşlanýandygyna düşünmeýärsiňizmi? 18 Ýöne
agyzdan çykan zatlar ýürekden çykyp, adamy murdar edýär. 19 Çünki
erbet pikirler, adam öldürme, azgynlyk, zynahorlyk, ogrulyk, ýa-
lan güwälik, sögünç ýürekden çykýar. 20 Adamy şu zatlar murdar
edýär, ýuwulmadyk el bilen nahar iýmek adamy murdar etmeýär».

Kenganly aýalyň imany

21 Isa ol ýerden çykyp, Sur we Saýda etrabyna çekildi. 22 Ine,
şol jelagaýda bolýan bir kenganly aýal gelip: «Ýa Reb, eý Dawut
Ogly, maňa rehim et, jyn uranlygy sebäpli, gyzym ejir çekýär»

diýdi. 23 Emma Isa oňa hiç bir jogap bermedi. Şägirtleri ýanyna
gelip: «Ony ugrat, çünki yzymyzdan gygyryp gelýär» diýip ýal-
bardylar. 24 Ol bolsa: «Men diňe Ysraýyl öýüniň ýitirim bolan go-
ýunlaryna iberildim» diýip jogap berdi. 25 Emma aýal gelip, Onuň
öňünde ýere ýykylyp*: «Ýa Reb, maňa kömek et» diýdi. 26 Isa:
«Çagalaryň çöregini alyp, itlere zyňmak dogry däldir» diýip jogap
berdi. 27 Aýal: «Hawa, ýa Reb, Ýöne itler hem eýeleriniň saçagyn-
dan gaçan çörek owuntyklaryny iýýändir» diýdi. 28 Şonda Isa oňa:
«Eý aýal, seniň imanyň uly! Saňa isleýşiň ýaly bolsun» diýdi. Ol
aýalyň gyzy şol sagadyň özünde sagaldy.

Isa dört müň adamy doýurýar

29 Isa ol ýeri terk edip, Jelile kölüniň golaýyna geldi, bir dagyň
üstüne çykyp, şol ýerde oturdy. 30 Onuň ýanyna bir uly märeke geldi,
olaryň ýanlarynda agsaklar, körler, lallar, çolaklar we ýene-de bir
topar syrkawlar bardy. Olary getirip, Isanyň öňünde duruzdylar. Ol
bulary sagaltdy. 31 Halk lallaryň gepleýändigini, çolaklaryň saga-
landygyny, körleriň görýändigini, agsaklaryň ýöreýändigini görüp
haýran galdy, Ysraýylyň Hudaýyny şöhratlandyrdy. 32 Isa şägirtle-
rini ýanyna çagyryp, şeýle diýdi: «Meniň bu märekä haýpym gel-
ýär! Bular indi üç gün bäri Meniň ýanymda, iýmäge-de hiç bir zat-
lary ýok. Ýolda ysgyndan gaçaýmasynlar diýip, olary aç goýbere-
sim gelenok». 33 Şägirtler Oňa: «Beýle uly märekäni doýrar ýaly,
bu çola ýerde biz çöregi nireden alaly?» diýdiler. 34 Isa olara: «Nä-
çe çöregiňiz bar?» diýdi. Olar: «Ýedi, birnäçe hem maýda balygy-
myz bar» diýdiler.

35 Isa märekä ýerde oturmagy buýurdy. 36 Ýedi çörek bilen ba-
lyklary alyp, şükür edeninden soň, olary bölüşdirip, şägirtlerine
berdi, şägirtleri hem olary märekä paýladylar. 37 Hemmeler iýip
doýdular, artyp galan döwümleri bolsa ýygnap, ýedi sebedi doldur-
dylar. 38 Iýenler aýallardyr çagalardan başga dört müň adamdy.
39 Isa märekäni ugradanyndan soň, gaýyga münüp, Magdala etra-
byna gitdi.

* 15:25 *Ýere ýykylmak* – sežde etmek.

16-NJY BAP

Bir alamat islenýär

1 Fariseýler bilen saddukeýler gelip, Isany synamak üçin, Ondan
özlerine Gökden bir alamat görkezmegini haýyş etdiler. 2 Ol şeýle
jogap berdi: «Agşam bolanda siz: „Howa gowy boljak, çünki as-
manyň ýüzi gyzyl“ diýýärsiňiz. 3 Ertir hem: „Bu gün gaý turjak,
çünki asmanyň ýüzi gyzyl hem tutuk“ diýýärsiňiz. Siz asmanyň
ýagdaýyny saýgaryp bilýärsiňiz-de, döwrüň alamatlaryny saýgaryp
bilmeýärsiňizmi? 4 Erbet we zynahor nesil bir alamat talap edýär,
ýöne oňa Ýunusyňkydan başga alamat berilmez». Şeýlelikde, Isa
olary taşlap gitdi.

Fariseýler bilen saddukeýleriň hamyrmaýasy

5 Şägirtleri ol tarapa geçenlerinde, çörek almagy unudan eken-
ler. 6 Isa olara: «Sak boluň, fariseýleriň, saddukeýleriň hamyrma-
ýasyndan ägä boluň» diýdi. 7 Olar bolsa özara çekişip: «Çörek al-
mandyrys» diýişýärdiler. 8 Emma Isa muny bilip, şeýle diýdi: «Eý
imany azlar! Çörek almandyrys diýşip, nämä özara çekişýärsiňiz?
9 Bäş müň adam üçin bäş çörege we näçe sebedi dolduryp ýygnan-
lygyňyza entek hem düşünmeýärmisiňiz, ol ýadyňyza düşmeýär-
mi? 10 Dört müň adam üçin ýedi çörek we näçe sebedi dolduryp
ýygnanlygyňyz-da ýadyňyza düşmeýärmi? 11 Men size: „Fariseýle-
riň, saddukeýleriň hamyrmaýasyndan ägä boluň“ diýenimde, çö-
rekden gürrüň etmeýänligime näme üçin düşünmeýärsiňiz?» 12 Şä-
girtler özlerine hamyrmaýa däl-de, fariseýler bilen saddukeýleriň
taglymatyndan ägä boluň diýýänine şonda düşündiler.

Petrusyň Isany tanamagy

13 Isa Kaýsariýa-Filipi etrabyna gelende şägirtlerinden: «Maňa –
Ynsan Ogluna adamlar kim diýýärler?» diýip sorady. 14 Olar: «Kä-
birleri çokundyryjy Ýahýa, käbirleri Ylýas, başgalary-da Ýeremi-
ýa ýa pygamberleriň biri diýýärler» diýdiler. 15 Isa olara: «Siz
Maňa kim diýýärsiňiz?» diýdi. 16 Simun Petrus: «Sen diri Hudaýyň
Ogly Mesihsiň» diýip jogap berdi. 17 Isa Oňa şeýle diýdi: «Sen

bagtlysyň, eý, Ýunus ogly Simun, çünki muny saňa aýan eden yn-
san däl-de, Gökdäki Atamdyr. 18 Men saňa diýýärin, sen Petrus-
syň*, Men ýygnagymy bu gaýanyň** üstünde guraryn, dowzahyň
derwezeleri oňa garşy durup bilmez. 19 Gögüň Patyşalygynyň açar-
laryny saňa bererin. Ýer ýüzünde baglan her zadyň Gökde bagly
bolar. Ýer ýüzünde açan her zadyň Gökde açyk bolar». 20 Onsoň
şägirtlerine Özüniň Isa Mesihdigini hiç kime aýtmazlygy tabşyrdy.

Isa ölüp direljegini öňünden aýdýar

21 Isa şondan beýläk şägirtlerine Özüniň Iýerusalime gitmelidi-
gini, ýaşulularyň, baş ruhanylaryň we kanunçylaryň elinden görgi
görmelidigini, öldürilip, üçünji güni direlmelidigini düşündirmäge
başlady. 22 Petrus Ony bir çete çekip: «Ýa Reb, Hudaý saklasyn!
Seniň başyňa asla beýle iş düşmez!» diýip, Onuň aýdanlaryna gar-
şy çykdy. 23 Ol öwrülip, Petrusa: «Çekil öňümden, şeýtan! Sen
Maňa päsgel berýärsiň, çünki sen Hudaý işlerini däl-de, ynsan iş-
lerini oýlanýarsyň» diýdi. 24 Onsoň Isa şägirtlerine şeýle ýüzlendi:
«Kim Meniň yzyma eýermek isleýän bolsa, özüni inkär etsin-de,
haçyny alyp, yzyma düşsün. 25 Çünki kim janyny halas etmek isle-
se, ony ýitirer, ýöne kim öz janyny Meniň ugrumda ýitirse, ony
halas eder. 26 Sebäbi bir adam bütin dünýäni gazanyp, janyny ýo-
galtsa, oňa näme peýdasy bolar? Ýa-da adam janyna derek näme
berip biler? 27 Ynsan Ogly Atasynyň şöhratynda Öz perişdeleri bi-
len gelende, her kime eden işlerine görä hakyny berer. 28 Size dog-
rusyny aýdýaryn, bu ýerde duranlaryň arasynda Ynsan Oglunyň
Öz Patyşalygynda gelýänini görmezden öň, ölümi datmajak käbir
adamlar bar».

17-NJI BAP

Isanyň görnüşi üýtgeýär

1 Isa alty günden soň, diňe Petrusy, Ýakuby we onuň dogany
Ýahýany ýanyna alyp, olary bir beýik dagyň üstüne çykardy.

---

* 16:18 *Petrus* – (grekçe: «petros») «daş» diýmekdir.

** 16:18 *Gaýa* – grekçe: «petra».

[2] Olaryň gözleriniň alnynda Onuň görnüşi üýtgedi, ýüzi Gün kimin
parlady, egin-eşigi ýşyk ýaly agardy. [3] Birdenkä, olara Musa bilen
Ylýas göründi. Olar Isa bilen gepleşip durdular. [4] Petrus Isa şeýle
diýdi: «Ýa Reb! Bize bu ýerde bolmak ýakymly. Eger Sen isleseň,
men üç çadyr guraýyn: biri – Saňa, biri – Musa, biri – Ylýasa».
[5] Ol entek gepläp durka, nurly bir bulut olara kölege saldy. Bu-
lutdan şeýle bir owaz geldi: «Bu Meniň söýgüli Oglumdyr, Men
Ondan gaty razydyryn. Ony diňläň». [6] Şägirtler muny eşidenlerin-
de, gaty gorkup, ýüzin ýykyldylar. [7] Emma Isa gelip, olara elini
degrip: «Turuň, gorkmaň» diýdi. [8] Olar gözlerini galdyranlarynda,
diňe Isadan başga hiç kimi görmediler. [9] Dagdan inip gelýärkäler,
Isa olara: «Ynsan Ogly ölümden direlýänçä, göreniňizi hiç kime
aýtmaň» diýip tabşyrdy. [10] Şägirtleri Ondan: «Eýse näme üçin ka-
nunçylar öňürti Ylýas gelmelidir diýýärler?» diýip soradylar. [11] Ol
hem jogap berip diýdi: «Dogrudan-da, Ylýas gelip, hemme zady
düzetmelidir. [12] Emma Men size aýdýaryn, Ylýas eýýäm geldi, ony
tanamadylar, oňa halanlaryny etdiler. Şonuň ýaly, Ynsan Ogly-da
olaryň elinden görgi görer». [13] Şonda şägirtler Onuň özlerine Ço-
kundyryjy Ýahýa barada gürrüň berýändigine düşündiler.

Tutgaýly oglan sagalýar

[14] Märekäniň ýanyna baranlarynda, bir adam gelip, Isanyň öňünde
dyza çöküp, şeýle diýdi: «[15] Ýa Reb! Meniň ogluma rehim et, se-
bäbi ol tutgaýly, köp ezýet çekýär, ýygy-ýygydan özüni oda, suwa
urýar. [16] Men ony Seniň şägirtleriňe getirdim, ýöne olar sagaldyp
bilmediler». [17] Isa şeýle jogap berdi: «Eý ýoldan çykan, imansyz ne-
sil! Men haçana çenli siz bilen bile bolup, size çydaýyn? Oglany
şu ýere Maňa getiriň». [18] Isa jyna käýedi, jyn hem oglandan çyk-
dy. Oglan şol sagadyň özünde sagaldy. [19] Onsoň şägirtler Isanyň
ýanyna gelip, öz-özlerikä Oňa: «Biz näme üçin ony çykaryp bil-
medik?» diýdiler. [20] Isa hem olara diýdi: «Imanyňyzyň ýoklugy*
üçin. Men size dogrusyny aýdýaryn, bir gorçisa dänesi ýaly-da
imanyňyz bolup, şu daga: „Bu ýerden ol ýere göç“ diýseňiz, ol

* 17:20 *Ýoklugy* – iň gadymy golýazmalarda: «azlygy».

göçer, size başartmajak zat bolmaz. [21] Bu hili jynlary doga we ora-
zadan başga hiç zat bilen çykaryp bolýan däldir». [22] Jelilede gezip
ýörkäler Isa olara şeýle diýdi: «Ynsan Ogly ynsan eline berler.
[23] Ony öldürerler, Ol üçünji güni direler». Şägirtler gaty gynandylar.

Ybadathana salgydy

[24] Kapernauma gelenlerinde, iki drahma ýygnaýanlar Petrusa
gelip: «Siziň Mugallymyňyz iki drahma bermeýärmi?» diýdiler.
[25] Petrus: «Hawa, berýär» diýdi. Öýe gelende, Isa ondan öňürdip:
«Simun, sen näme diýýärsiň? Ýer ýüzündäki patyşalar gümrük ýa
salgydy kimden alýarlar? Öz ogullaryndanmy ýa kesekilerdenmi?»
diýdi. [26] Petrus Oňa: «Kesekilerden» diýende, Isa oňa şeýle diýdi:
«Onda, ogullar erkindir. [27] Ýöne olary büdretmezlik üçin köle git-de,
çeňňek taşla. Oňa ilkinji ilen balygy alyp, agzyny açsaň, bir teňňä
gözüň düşer. Ony al-da, Meniň üçinem, özüň üçinem olara ber».

18–NJI BAP

Iň uly kim?

[1] Şol wagt şägirtler Isanyň ýanyna gelip: «Gögüň Patyşalygyn-
da iň uly kim?» diýdiler. [2] Isa-da bir çagany çagyryp, ony olaryň
ortasynda duruzdy-da, şeýle diýdi: «[3] Size dogrusyny aýdýaryn, to-
ba edip, çagalar ýaly bolmasaňyz, Gögüň Patyşalygyna asla girip
bilmersiňiz. [4] Kim özüni şu çaga ýaly pes göwünli tutýan bolsa,
Gögüň Patyşalygynda iň uly şoldur. [5] Kim şunuň ýaly bir çagany
Meniň adymdan kabul etse, Meni kabul etdigidir. [6] Kim-de Maňa
iman eden bu çagalardan biriniň günä etmegine sebäp bolsa, boý-
nundan uly degirmen daşy asylyp, deňziň düýbünde gark bolmak
onuň üçin has gowy bolar. [7] Ynsanlaryň günä etmegine sebäp bo-
lan zatlardan ötri, waý, bu dünýäniň gününe! Beýle zatlaryň gel-
megi zerurdyr, ýöne bularyň gelmegine sebäp bolýan adamyň gü-
nüne waý! [8] Eliň ýa aýagyň seniň günä etmegiňe sebäp bolsa, ony
kes-de, özüňden taşla. Saňa çolak ýa agsak bolup ýaşaýşa girmek,
iki elli ýa iki aýakly bolup, ebedi oda zyňylmakdan gowudyr.
[9] Gözüň seniň günä etmegiňe sebäp bolsa, ony oýup çykar-da taşla.
Saňa ýeke gözli bolup ýaşaýşa girmek, iki gözli bolup dowzah

oduna zyňylmakdan gowudyr. [10] Bu körpelerden birini äsgermez-
lik etmekden gaça duruň, çünki size aýdýaryn, bularyň Gökdäki pe-
rişdeleri Meniň Gökde bolan Atamyň elmydam ýüzüni görýärler.
[11] Ynsan Ogly ýitirim bolanlary halas etmäge gelendir».

Ýiten goýun tymsaly

«[12] Siz näme diýýärsiňiz? Bir adamyň ýüz goýny bolup, olaryň
biri azaşsa, ol togsan dokuzyny daglarda galdyryp, azaşanyň göz-
legine çykmazmy? [13] Ony tapyp biläýse, size dogrusyny aýdýaryn,
ol munuň üçin azaşmadyk togsan dokuzysyna begenenden hem
gaty begener. [14] Şeýlelikde, bu körpelerden biriniň heläk bolmagy
Gökdäki Ataňyzyň islegi däldir».

Bir dogan günä etse

«[15] Doganyň saňa garşy günä etse, bar-da, ikiçäk gürleşip, aý-
byny oňa aýt. Seniň sözüňe gulak assa, bu doganyňy gazandygyň-
dyr. [16] Sözüňe gulak asmasa, her söz iki ýa üç şaýadyň agzyndan
tassyklanar ýaly, bir ýa iki adamy ýanyňa al. [17] Olara-da gulak as-
mak islemese, onda ýygnaga aýt. Oňa-da gulak asmak islemese,
goý, ol seniň üçin bir butparaz ýa-da salgytçy bolsun. [18] Size dog-
rusyny aýdýaryn, ýer ýüzünde daňan zadyňyz Gökde-de daňylgy
bolar. Ýer ýüzünde çözen zadyňyz Gökde-de çözülgi bolar. [19] Ýe-
ne size aýdýaryn, eger sizden iki adam dilejek her bir zady hakda
özara ylalaşsa, Gökdäki Atam dilegleri bitirer. [20] Çünki iki ýa üç
adam Meniň adymdan haýsy ýerde üýşüşse, Men-de şol ýerde, ola-
ryň arasynda bolaryn».

Rehimsiz hyzmatkär

[21] Onsoň Petrus gelip, Isa şeýle diýdi: «Ýa Reb, doganym maňa
garşy näçe gezek günä etse, men ony bagyşlaýyn? Ýedi gezekmi?»
[22] Isa oňa şeýle jogap berdi: «Men saňa ýedi gezek däl, ýetmiş
ýola ýedi gezek diýýärin. [23] Şonuň üçin Gögüň Patyşalygy öz hyz-
matkärleri bilen haklaşmak islän bir patyşa meňzeýär. [24] Ol hasap-
laşmaga duranda, oňa on müň talant borçly birini ýanyna getirýär-
ler. [25] Ol bergisini töläp bilmäninde, agasy onuň özüniň, aýalynyň,

oglan-uşagynyň we bütin mallarynyň satylyp, bergisiniň berilme-
gini buýurýar. [26] Hyzmatkär ýüzin ýykylyp, oňa ýalbaryp: „Eý
agam, sabyr et! Baryny töläýin“ diýýär. [27] Agasynyň rehimi inip,
ol hyzmatkäri boşadýar, algysyny geçýär. [28] Ýaňky hyzmatkär da-
şaryk çykanda, özüne ýüz dinar borçly bolan bir ýoldaşyna sataş-
ýar. Ony tutup: „Bergiňi ber“ diýip, bokurdagyndan tutýar. [29] Ýol-
daşy onuň aýagyna ýykylyp: „Sabyr et, bergimi bereýin“ diýip oňa
ýalbarýar. [30] Ol etmeýär, gaýtam, bergisini berýänçä, ony zyndana
saldyrýar. [31] Ýaňky adamyň ýoldaşlary bu wakany görüp, gaty gy-
nanýarlar, bolan ähli zady baryp, agalaryna habar berýärler. [32] On-
soň agasy ony çagyryp diýýär: „Eý, erbet hyzmatkär! Maňa ýalba-
ranyň üçin, men şol algynyň baryny geçdim. [33] Meniň saňa rehim
edişim ýaly, sen hem ýoldaşyňa rehim etmeli dälmidiň?“ [34] Agasy
gazaplanyp, bergisini berýänçä, ony gynaýanlaryň eline berýär.
[35] Siziň hem her biriňiz öz doganynyň ýazyklaryny ýürekden ba-
gyşlamasa, Meniň Gökdäki Atam hem sizi şeýle eder».

19-NJY BAP

Talak barada sorag

[1] Isa bu sözleri tamamlanyndan soň, Jelileden çykyp, Ýahuda-
nyň çäklerine, Iordan derýasynyň aňyrsyna gitdi. [2] Uly märeke
Onuň yzyna düşdi, Isa hem şol ýerde olary sagaltdy. [3] Fariseýler
geldiler we Ony synap: «Her bir sebäp bilen aýaly aýyrmak dogru-
mydyr?» diýip soradylar. [4-5] Ol hem şeýle jogap berdi: «Ýaradanyň
olary başda erkek we aýal edip ýaradandygyny, „Şol sebäpden
hem erkek ata-enesini goýup, aýaly bilen höwrüger we ikisi bir ten
bolar“ diýenini siz okamadyňyzmy? [6] Şoňa görä, indi olar iki däl-de,
bir ten hasaplanarlar. Hudaýyň goşanyny bendesi aýyrmasyn». [7] Olar
Isa şeýle diýdiler: «Onda näme üçin Musa aýaly aýranda, onuň ta-
lak hatyny bermekligi tabşyrypdyr?» [8] Isa olara şeýle jogap berdi:
«Doňýürek adamlar bolanyňyz üçin, Musa size aýalyňyzy aýyrma-
ga ygtyýar berdi, ýöne owal-başda beýle däldi. [9] Men size aýdýa-
ryn, kim aýalyny zynadan başga sebäp bilen aýyryp, başga aýala
öýlense, zyna edýändir. Ärinden aýrylan aýala öýlenen hem zyna
edýändir». [10] Şägirtler Oňa: «Erkek bilen aýal arasynda ýagdaý

şeýle bolsa, onda öýlenmezlik gowudyr» diýişdiler. 11 Emma Isa
olara şeýle diýdi: «Hemme adamlar bu sözi kabul edip bilmezler,
diňe özlerine berlenler kabul edip bilerler. 12 Çünki dogabitdi agta-
lar, adamlar tarapyndan agta edilenler we Gögüň Patyşalygy ug-
runda özlerini agta edenler hem bardyr. Muny kabul edip bilen
kabul etsin».

Isa çagalara ak pata berýär

13 Onsoň olaryň üstüne elini goýup doga etsin diýip, Isanyň ýa-
nyna çagalary getirdiler. Şägirtler çagalary getirenlere käýediler.
14 Emma Isa: «Degmäň, çagalar Meniň ýanyma gelsin, olary bökde-
mäň, çünki Gögüň Patyşalygy şular ýalylaryňkydyr» diýdi. 15 Isa
olaryň üstüne elini goýanyndan soň, ol ýerden gitdi.

Baý ýaş ýigit

16 Ine, biri Onuň ýanyna gelip: «Eý, ýagşy Mugallym, ebedi ýa-
şaýşym bolar ýaly, men näme ýagşy zat etmeli?» diýdi. 17 Isa şeýle
diýdi: «Näme üçin Maňa ýagşy diýýärsiň? Ýagşy bolan täk Biri –
Hudaý*. Ýöne ebedi ýaşaýşa gowuşmak isleýän bolsaň, tabşyryk-
lary berjaý et». 18 Ol Isadan: «Haýsy tabşyryklary?» diýip sorady.
Isa şeýle jogap berdi: «Adam öldürme, zyna etme, ogrulyk etme,
ýalan güwälik berme, 19 ene-ataňy syla, goňşyňy özüň ýaly söý».
20 Ýaş ýigit: «Men bularyň hemmesini berjaý etdim, ýene näme ke-
mim bar?» diýip, Isadan sorady. 21 Isa oňa: «Kämil bolaýyn diý-
seň, git, nämäň bar bolsa, sat-da, garyplara ber, Gökde hazynaň
bolar, onsoň gel-de, Meniň yzyma düş» diýdi. 22 Ýaş ýigit bu sözi
eşidip, tukat bolup gitdi, çünki onuň köp mal-mülki bardy. 23 Isa
şägirtlerine diýdi: «Size dogrusyny aýdýaryn, barly adam Gögüň
Patyşalygyna çetinlik bilen girer. 24 Size ýene aýdýaryn, bir dü-
ýäniň iňňäniň gözünden geçmegi barly adamyň Hudaýyň Patyşa-
lygyna girmeginden aňsatdyr». 25 Muny eşidenlerinde şägirtleri:
«Onda kim halas bolup biler?» diýip, çakdanaşa geňirgenişdiler.

* 19:17 *Näme üçin... Hudaý* – iň gadymy golýazmalarda: «Menden ýag-
şylyk barada soraýarsyňmy? Ýagşy bolan täk Biri bar».

26 Isa olara seredip: «Ynsanlar üçin bu mümkin däl, ýöne Hudaý
üçin ähli zat mümkin» diýdi. 27 Onsoň Petrus Oňa şeýle diýdi: «Ine,
biz ähli zadymyzy taşlap, Seniň yzyňa düşdük, onda biziň nämä-
miz bolar?» 28 Isa-da olara şeýle diýdi: «Size dogrusyny aýdýaryn,
ähli zadyň täzelenjek wagty, Ynsan Ogly Öz şöhratly tagtynda
oturanda Meniň yzyma düşen siz hem on iki tagtda oturyp, Ysra-
ýylyň on iki taýpasynyň üstünden höküm çykararsyňyz. 29 Meniň
hatyram üçin öýlerini, doganlaryny, uýalaryny, atasyny, enesini,
aýalyny, oglan-uşagyny ýa ýerlerini taşlan her kes ýüz esse edip
alar, ebedi ýaşaýşyň mirasçysy bolar. 30 Ýöne köp ilkinjiler iň soň-
kular, iň soňkular hem ilkinjiler bolar».

20-NJI BAP

Üzümçi tymsaly

«1 Gögüň Patyşalygy üzümliginde işlär ýaly, ertir ir bilen işçi
tutmaga giden ýer eýesi ýalydyr. 2 Ol işçiler bilen günde bir dinara
razylaşyp, olary öz üzümligine ýollaýar. 3 Gündiz sagat dokuzlarda
daşaryk çykanda, bazarda başgalaryň boş duranyny görýär. 4 Ola-
ra-da: „Siz hem üzümlige gidiň, hakyňyz näme bolsa bererin“ diý-
ýär. Olar hem gidýärler. 5 Günortan we gündiz sagat üçlerde ýene
daşaryk çykýar-da, ýene şeýle edýär. 6 Gündiz sagat bäşlerde daşa-
ryk çykanda, başga boş duranlary görüp, olara: „Näme üçin günu-
zyn bu ýerde boş dursuňyz?“ diýýär. 7 Olar hem: „Çünki hiç kim
bizi tutmady“ diýýärler. Olara: „Siz-de üzümlige gidiň“ diýýär.
8 Agşam düşende, üzümligiň eýesi öz iş dolandyrýanyna şeýle diý-
ýär: „Işçileri çagyr-da, iň soňkulardan başlap, ilkinjilere çenli hak-
laryny töle“.
9 Şeýlelikde, gündiz sagat bäşlerde gelenleriň her biri bir dinar
alýar. 10 Ilkinjiler gelende köp alarys öýdýärler, ýöne olaryň-da her
biri bir dinar alýar. 11 Muny alan wagtlary olar ýer eýesine hüňür-
deşip, 12 „Bu iň soňkular diňe bir sagat işlediler, sen bolsaň olary
günüň ýüküni, yssysyny çeken biziň bilen deň etdiň“ diýýärler.
13 Ýer eýesi olaryň birine jogap berip, şeýle diýýär: „Eý dost! Men
saňa adalatsyzlyk edemok; sen meniň bilen bir dinara razylaşma-
dyňmy? 14 Öz hakyňy al-da git. Men bu iň soňka-da saňa berenimi

bermek isleýärin. 15 Öz malym bilen islänimi etmäge ygtyýarym
ýokmy? Ýa-da meniň sahylygyma göriplik edýärsiňmi?“ 16 Şeýle-
likde, iň soňkular ilkinji, ilkinjiler hem iň soňkular bolar, çünki ça-
gyrylanlar köp, saýlananlar azdyr».

Isa ölüp direljegini ýene aýdýar

17 Isa Iýerusalime barýarka, on iki şägirdi ýolda çete çekip, olara
şeýle diýdi: «18 Ine, Iýerusalime barýarys. Ynsan Ogly baş ruhany-
lara, kanunçylara tabşyrylar, olar hem Ony ölüme höküm ederler.
19 Oňa gülsünler, gamçylasynlar, haça çüýlesinler diýip, Ony başga
milletlere tabşyrarlar, ýöne Ol üçünji güni direler».

Bir enäniň haýyşy

20 Onsoň Zebedeý ogullarynyň ejesi öz ogullary bilen Isanyň
ýanyna gelip, ýere ýykyldy-da, Ondan bir zat diledi. 21 Isa hem
oňa: «Näme isleýärsiň?» diýdi. Ol-da Isa: «Tabşyr, Patyşalygyňda
meniň bu iki oglumyň biri Seniň sagyňda, biri hem soluňda otur-
syn» diýdi. 22 Emma Isa şeýle jogap berdi: «Siz näme dileýäniňizi
bilmeýärsiňiz. Siz Meniň içjek käsämden içip bilersiňizmi? Me-
niň çokundyryljak çokunyşym bilen çokundyrylyp bilermisiňiz?»
Olar-da Oňa: «Muny edip bileris» diýdiler. 23 Isa olara şeýle diýdi:
«Siz Meniň içjek käsämden içersiňiz, Meniň çokundyryljak çoku-
nyşym bilen çokundyrylarsyňyz. Ýöne size Meniň sagymda ýa so-
lumda oturmaga rugsat bermek Meniň elimde däl. Bu orunlary
Atam kimler üçin taýynlan bolsa, şolar üçindir». 24 Beýleki on şä-
girt muny eşidip, ýaňky iki dogana gaharlandylar. 25 Emma Isa
olary ýanyna çagyryp, şeýle diýdi: «Siz bilýärsiňiz, milletleriň baş-
lyklary olara agalyk edýär, ululary-da olara ygtyýar bilen baştu-
tanlyk edýär. 26 Siziň araňyzda beýle bolmasyn. Araňyzda kim uly
bolmak isleýän bolsa, beýlekileriň hyzmatkäri bolsun. 27 Araňyzda
kim ilkinji bolmak isleýän bolsa, hemmäňiziň guly bolsun. 28 Yn-
san Ogly-da Özüne hyzmat edilmegi üçin däl, eýsem, hyzmat et-
mek üçin, köpleriň ugrunda janyny töleg hökmünde bermek üçin
geldi».

Iki körüň gözi açylýar

29 Olar Erihadan çykanlarynda, uly märeke Isanyň yzyna düşüp
gitdi. 30 Ýoluň kenarynda oturan iki kör adam Isanyň geçip barýa-
nyny eşidenlerinde: «Ýa Reb, eý Dawut Ogly, bize rehim et!» di-
ýip gygyryşdylar. 31 Märeke seslerini çykarmasynlar diýip, olara
käýedi, ýöne olar: «Ýa Reb, eý Dawut Ogly, bize rehim et!» diýip,
öňküden hem gaty gygyryşdylar. 32 Isa aýak çekdi-de, olary çagy-
ryp: «Siziň üçin näme etmegimi isleýärsiňiz?» diýdi. 33 Olar-da
Oňa: «Ýa Reb, gözümiz açylsyn» diýdiler. 34 Isanyň haýpy gelip,
olaryň gözlerine elini degirdi welin, derrew gözleri açyldy, onsoň
Onuň yzyna düşüp gitdiler.

21-NJI BAP

Isanyň Iýerusalime girişi

1 Olar Iýerusalime golaýlap, Zeýtun dagynyň etegindäki Beýtfa-
ja gelip ýetenlerinde, Isa iki şägirde: «2 Öňüňizdäki oba baryň, sa-
lym geçmänkä, daňylgy duran ýany taýharly bir eşegi taparsyňyz,
olary çözüň-de, Maňa getiriň. 3 Biri size bir zat diýse: „Bular Reb-
be gerek, ynha, yzyna iberer“ diýiň» diýip ýollady. 4 Bu-da pygam-
ber arkaly aýdylan şu sözüň ýerine ýetmegi üçindi: 5 «Sion gyzyna
diýiň: Ine, seniň patyşaň bir eşege münüp, eşegiň balasy taýhara
münüp, pes göwünlilik bilen saňa gelýär».
6 Şägirtler hem gidip, Isanyň tabşyryşy ýaly etdiler. 7 Eşek bi-
len taýhary getirdiler-de, egin-eşiklerini olaryň üstüne atdylar,
Isa-da taýharyň üstüne mündi. 8 Märekäniň köpüsi öz egin-eşik-
lerini ýola ýazýardy, käsi-de agaçlardan şahalar kesip, ýola dü-
şeýärdi. 9 Onuň öňünden barýan we yzyndan gelýän märeke:
«Dawut Ogluna hosanna! Rebbiň adyndan gelýän gutly bolsun,
iň ýokarlarda hosanna!» diýip gygyryşýardylar. 10 Isa Iýerusali-
me girende, bütin şäher: «Bu kim?» diýip titreýärdi. 11 Märeke
hem: «Bu Jeliläniň Nasyra şäherinden bolan Isa pygamber»
diýýärdi.

Isa satyjylary ybadathanadan kowýar

12 Isa Hudaýyň ybadathanasyna* girip, içerdäki satyjylary, aly-
jylary daşaryk kowdy. Pul çalyşýanlaryň tekjelerini, kepderi sat-
ýanlaryň oturgyçlaryny düňderdi. 13 Olara şeýle diýdi: «„Meniň
öýüme doga öýi diýler“ diýip ýazylgydyr, siz muny garakçylaryň
sürenine öwürdiňiz». 14 Ybadathanada körler, agsaklar Onuň ýa-
nyna geldiler, Ol hem olary sagaltdy. 15 Baş ruhanylar bilen ka-
nunçylar Onuň eden täsinliklerini, ybadathanada: «Dawut Ogluna
hosanna!» diýip gygyrýan çagalary görenlerinde gaharlandylar.
16 Oňa: «Bularyň näme diýýänini eşidýärsiňmi?» diýdiler. Isa-da
olara şeýle diýdi: «Hawa, siz: „Ýaşajyk balalaryň, süýt emýänleriň
agzyndan alkyşlar aldyň“ diýen sözi asla okamadyňyzmy?» 17 Isa
olaryň ýanyndan gitdi, şäherden çykyp hem Beýtaniýa geldi, gijäni
şol ýerde geçirdi.

Guran injir agajy

18 Ertesi şähere dolanyp gelýärkä ajykdy. 19 Ýoluň gyrasynda
bir injir agajyny görüp, onuň ýanyna geldi, ýöne ondan ýapraklar-
dan başga hiç zat tapmady. Isa agaja: «Mundan beýläk senden asla
iýmiş önmesin!» diýdi. Injir agajy bolsa şol pursadyň özünde gu-
rady. 20 Şägirtler muny görüp: «Injir agajy şol pursadyň özünde
nähili gurady?» diýşip haýran galdylar. 21 Isa şeýle jogap berdi:
«Size dogrusyny aýdýaryn, imanyňyz bolup, şübhe etmeseňiz, siz
diňe bu injir agajyna edileni etmek bilen çäklenmän, eýsem, şu
daga: „Göteril-de, deňze zyňyl“ diýseňiz-de, bu bolar. 22 Iman
edip, doga bilen her näme dileseňiz, alarsyňyz».

Isanyň ygtyýary

23 Isa ybadathana gelip, sapak berip durka, baş ruhanylar, halkyň
ýaşulular Onuň ýanyna gelip: «Sen haýsy ygtyýar bilen bu zatla-
ry edýärsiň? Saňa bu ygtyýary kim berdi?» diýdiler. 24 Isa olara

---

* 21:12 *Hudaýyň ybadathanasyna* – iň gadymy golýazmalarda: «ybadathana».

jogap berip diýdi: «Men-de sizden bir zat sorajak, Maňa jogap ber-
seňiz, Men hem size bu zatlary haýsy ygtyýar bilen edýänimi aýda-
ýyn. 25 Ýahýanyň çokundyrmasy niredendi? Gökdenmi ýa ynsan-
dan?» Olar-da özara pikir alşyp diýdiler: «Biz: „Gökden“ diýsek,
Ol bize: „Onda, näme üçin oňa iman getirmediňiz?“ diýer. 26 „Yn-
sandan“ diýmäge-de halkdan gorkýarys, çünki hemmeler Ýahýany
bir pygamber saýýar». 27 Olar Isa şeýle jogap berdiler: «Biz bilme-
ýäris». Isa-da olara şeýle diýdi: «Men-de size bu zatlary haýsy yg-
tyýar bilen edýänimi aýtmaýaryn».

Iki ogul tymsaly

«28 Siz näme diýýärsiňiz? Bir adamyň iki ogly bar eken. Ol bi-
rinjisine baryp: „Oglum, bu gün git-de, üzümlikde işle“ diýýär.
29 Ol hem jogap berip: „Gitjek däl“ diýýär. Ýöne soň ökünip gid-
ýär. 30 Ýaňky adam ikinjisine baryp, şol sözi aýdýar; ol: „Bolýar,
aga“ diýýär, ýöne gitmeýär. 31 Bularyň ikisinden kakasynyň is-
legini ýerine ýetiren haýsysy?» Olar: «Birinjisi» diýdiler. Isa olara
diýdi: «Size dogrusyny aýdýaryn, salgytçylardyr kemçinler Huda-
ýyň Patyşalygyna sizden öň girer. 32 Çünki Ýahýa siziň ýanyňyza
dogrulyk ýoly bilen geldi, siz oňa ynanmadyňyz, ýöne salgytçylar,
kemçinler oňa ynandylar. Siz muny göreňizden soň hem ökünme-
diňiz, oňa ynanmadyňyz».

Üzümlik we bagbanlar tymsaly

«33 Ýene bir tymsala gulak asyň: Öý eýesi bolan bir adam bar
eken. Ol üzüm agaçlaryny oturdyp, daşyna haýat aýlaýar we bir
üzüm sykylýan çukur gazýar, bir diň salyp, üzümligi bagbanlara
ekerine berýär-de, uzak ýola gidýär. 34 Hasyl wagty golaýlanda,
miwesini almak üçin, hyzmatkärlerini bagbanlara iberýär. 35 Bag-
banlar onuň hyzmatkärlerini tutup, birini ýençýärler, birini öldür-
ýärler, beýlekisini-de daşlaýarlar.
36 Üzümligiň eýesi öňküden köp hyzmatkär iberýär. Bagbanlar
olara-da öňkülere edenlerini edýärler. 37 Soňunda üzümligiň eýesi:
„Oglumy sylarlar“ diýip, öz ogluny iberýär. 38 Bagbanlar onuň oglu-
ny görenlerinde, biri-birlerine: „Mirasdar şu, geliň, muny öldüreliň,

miras bize galar“ diýişýärler. 39 Ony tutup, üzümlikden daşaryk
taşlap öldürýärler. 40 Indi üzümligiň eýesi gelende bu bagbanlara nä-
me eder?» 41 Olar Isa diýdiler: «Bu pis adamlary aýylganç ölüme
sezewar edip, üzümligi möwsüminde miwesini özüne berjek bag-
banlara ekerine berer». 42 Isa olara şeýle diýdi: «Siz Mukaddes
Ýazgylarda: „Ussalaryň ret eden daşy, burçuň başy boldy. Bu Reb-
biň edenidi, biziň gözümize bir täsinlik“ diýen sözi asla okamady-
ňyzmy? 43 Munuň üçin size diýýärin, Hudaýyň Patyşalygy sizden
alnyp, Onuň miwelerini öndürjek millete berler. 44 Bu daşyň üstü-
ne ýykylan bölek-bölek bolar, ol biriniň üstüne gaçsa, ony mynjy-
radar». 45 Baş ruhanylardyr fariseýler Onuň tymsallaryny eşidenle-
rinde, özleri hakda gürrüň edýänini aňdylar. 46 Ony tutjak boldular,
ýöne halkdan gorkdular, çünki halk Isany pygamber saýýardy.

22-NJI BAP

Gelin toýy tymsaly

1 Isa olara ýene-de tymsallar bilen gürrüň berip, şeýle diýdi:
«2 Gögüň Patyşalygy öz ogly üçin gelin toýuny tutan patyşa ýa-
lydyr. 3 Ol toýa çagyrylanlara habar etmek üçin hyzmatkärlerini
iberýär, ýöne çagyrylanlar gelmek islemeýärler. 4 Patyşa ýene
başga hyzmatkärleri iberip, olara şeýle diýýär: „Çagyrylanlara
aýdyň, ine, men naharymy taýýarladym, öküzler, semiz mallar
soýuldy, ähli zat taýýar, toýa gelsinler“. 5 Emma olar ähmiýet ber-
meýärler, biri öz ekin meýdanyna, ýene biri öz söwdasynyň ugru-
na çykýar. 6 Beýlekiler-de onuň hyzmatkärlerini tutup horlaýar-
lar, olary öldürýärler. 7 Şeýlelikde, patyşa gazaplanyp, goşun ýol-
laýar-da, ýaňky ganhorlary derbi-dagyn edýär, şäherlerini otlaýar.
8 Onsoň hyzmatkärlerine diýýär: „Toý taýýar, ýöne çagyrylanlar
muňa mynasyp däl eken. 9 Ýol çatryklaryna baryň-da, kimi tapsa-
ňyz, toýa çagyryň“. 10 Bu hyzmatkärler hem ýollara çykyp, ýaman
diýmän, ýagşy diýmän, tapanlarynyň baryny üýşürýärler, toýhana
myhmandan dolýar. 11 Patyşa myhmanlara seretjek bolup içerik gi-
rende, toý geýimini geýmedik bir adama gözi düşýär. 12 Oňa diý-
ýär: „Eý dost, sen toý geýimini geýmän, bu ýere nähili girdiň?“
Ýöne ol sesini çykarmaýar. 13 Onsoň patyşa hyzmatkärlere diýýär:

„El-aýagyny baglaň-da, ony daşaryk, garaňkylyga taşlaň, ol ýer-
de agy we diş gyjama bolar“. 14 Çünki çagyrylanlar köp, saýla-
nanlar azdyr».

Kaýsaryňky kaýsara

15 Onsoň fariseýler gidip, Ony gepde tutmak barada maslahat
geçirdiler. 16 Hirodesçiler bilen öz şägirtlerini Isanyň ýanyna iberip
diýdiler: «Mugallym! Biz Seniň dogruçyldygyňy, Hudaýyň ýoluny
hakykat ýüzünden öwredýändigiňi, hiç kime ýaranjak bolmaýandy-
gyňy bilýäris, çünki Sen adamlaryň derejesine bakmaýarsyň. 17 Indi
bize aýt, Sen näme diýýärsiň, kaýsara salgyt tölemek dogrumy ýa
dälmi?» 18 Isa olaryň ýaman niýetlerini bilip diýdi: «Meni näme üçin
synaýarsyňyz, eý ikiýüzlüler? 19 Maňa salgyt puluny görkeziň». Olar
hem Oňa bir dinar getirdiler. 20 Isa olara: «Şu surat bilen ýazgy ki-
miňki?» diýdi. 21 Olar: «Kaýsaryňky» diýdiler. Şonda Isa olara:
«Onda, kaýsaryňkyny kaýsara, Hudaýyňkyny Hudaýa beriň» diýdi.
22 Olar muny eşidenlerinde haýran galyp, Onuň ýanyndan gitdiler.

Direliş barada sorag

23 Ölümden direlme ýokdur diýýän saddukeýler şol gün Isanyň
ýanyna gelip, Oňa sorag berdiler: «24 Mugallym, Musa: „Eger bir
adamyň zürýady bolman ölse, dogany onuň aýalyny alyp, dogany-
na nesil ýetişdirmelidir“ diýipdir. 25 Biziň aramyzda ýedi dogan
bardy. Birinjisi öýlendi-de öldi. Zürýady bolmansoň, aýalyny do-
ganyna galdyrdy. 26 Ikinjisi, üçünjisi, tä ýedinjisine çenli şeýle bol-
dy. 27 Olaryň hemmesinden soň hem aýal öldi. 28 Indi, ölüler dire-
lende, bu aýal ol ýedi doganyň haýsysynyň aýaly bolar? Çünki
hemmesi ony alypdy». 29 Isa olara şeýle jogap berdi: «Siz Mukad-
des Ýazgylary, Hudaýyň gudratyny bilmän ýalňyşýarsyňyz. 30 Ölüler
direlenlerinde öýlenmän, äre çykman, Hudaýyň Gökdäki perişde-
leri ýaly bolarlar. 31 Ölümden direlmä gelenimizde bolsa, siz Huda-
ýyň özüňize: 32 „Men Ybraýymyň Hudaýy, Yshagyň Hudaýy, Ýa-
kubyň Hudaýydyryn“ diýenini okamadyňyzmy? Ol ölüleriň däl,
dirileriň Hudaýydyr». 33 Märeke muny eşidip, Onuň taglymatyna
haýran galdy.

Iň uly tabşyryk

34 Fariseýler Isanyň saddukeýleriň sesini çykartmanlygyny eşi-
denlerinde, bir ýere ýygnanyşdylar. 35 Olardan bir kanunçy Isany
synamak üçin: 36 «Mugallym, kanunda iň uly tabşyryk näme?» di-
ýip sorady. 37 Isa oňa şeýle diýdi: «„Hudaýyň Rebbi bütin ýüregiň,
bütin janyň, bütin düşünjäň bilen söý“. 38 Şu birinji we iň uly tabşy-
rykdyr. 39 Ikinji hem şonuň ýaly: „Goňşyňy özüň ýaly söý“. 40 Bü-
tin kanun we pygamberler ýazgylary şu iki tabşyryga baglydyr».

Mesih kimiň ogly?

41 Fariseýler ýygnanyşyp durkalar, Isa olardan: 42 «Mesih bara-
da näme pikir edýärsiňiz? Ol kimiň Ogly?» diýip sorady. Olar hem
Isa: «Ol Dawudyň Ogly» diýdiler. 43 Isa olara şeýle diýdi: «Onda,
näme üçin Dawut Ruhdan ylham alyp, Oňa Reb diýip: 44 „Reb me-
niň Rebbime diýdi: Duşmanlaryňy aýaklaryň astynda goýýançam,
Meniň sagymda otur“ diýýär? 45 Eger Dawut Oňa Reb diýýän bol-
sa, Ol nähili Dawudyň ogly bolýar?» 46 Hiç kim Isa jogap berip ýe-
keje söz hem aýdyp bilmedi, şol günden beýläk hiç kim Ondan bir
zat soramaga ýürek etmedi.

23-NJI BAP

Waý günüňize!

1 Onsoň Isa halka, Öz şägirtlerine şeýle gürrüň berdi: «2 Kanun-
çylar bilen fariseýler Musanyň ornunda otyrlar. 3 Şonuň üçin ola-
ryň size aýdýanlarynyň baryny ýerine ýetiriň, berjaý ediň, ýöne
olaryň edenlerini etmäň, çünki aýdyp-da, özleri edýän däldirler.
4 Olar agyr, götermesi kyn ýükleri baglap, adamlaryň gerşine goý-
ýandyrlar, ýöne özleri bu ýükleri götermek üçin bir barmaklaryny
hem gymyldatmak isleýän däldirler. 5 Olar edýän ähli zatlaryny
göz üçin edýändirler. Doga gutularyny giňeldip, geýimleriniň pür-
çügini uzaldýandyrlar. 6 Zyýapatlarda töri, sinagogalarda baş kürsü-
leri, 7 bazar ýerinde salam almagy, adamlaryň özlerine „mugallym“
diýmegini söýýändirler. 8 Siz özüňize „mugallym, mugallym“ diýdir-
mäň, çünki siziň Mugallymyňyz birdir, siziň baryňyz dogansyňyz.

9 Ýer ýüzünde hiç kime „Ata“ diýmäň, çünki siziň Ataňyz birdir,
Ol Gökdedir. 10 Özüňize „Ýolbaşçy“ diýdirmäň, çünki siziň Ýol-
başçyňyz birdir, Ol Mesihdir. 11 Ulyňyz hemmäňize hyzmatkär
bolsun. 12 Çünki özüni beýgelden peseler, özüni peselden beýgeler.
13 Waý günüňize, eý, kanunçylar we fariseýler, ikiýüzlüler! Çünki
siz Gögüň Patyşalygyny adamlara baglaýarsyňyz, ne özüňiz gir-
ýärsiňiz, ne-de girjeklere ýol berýärsiňiz. 14 Waý günüňize, eý, ka-
nunçylar we fariseýler, ikiýüzlüler! Çünki siz dul hatynlaryň öýle-
rini talap, göz üçin uzyn-uzyn dogalar okan bolýarsyňyz. Şonuň
üçin siz has agyr jeza sezewar bolarsyňyz. 15 Waý günüňize, eý,
kanunçylar we fariseýler, ikiýüzlüler! Çünki birje adamy öz diniňi-
ze girizjek bolup, deňizlere, düzlere aýlanýarsyňyz. Girizeniňizde
bolsa, ony özüňizden iki esse dowzah ogly edýärsiňiz. 16 „Biriniň
ybadathanadan ant içmegi möhüm däl, ýöne kim ybadathananyň
gyzylyndan ant içse, öz antyna daňylgy bolar“ diýýän kör ýol gör-
kezijiler, waý günüňize! 17 Eý, akmaklar we körler! Haýsysy uly,
gyzylmy ýa gyzyly mukaddes edýän ybadathana? 18 Ýene: „Biriniň
gurbanlyk edilýän ýerden ant içmegi möhüm däl, ýöne kim onuň
üstündäki gurbandan ant içse, öz antyna daňylgy bolar“ diýýärsi-
ňiz. 19 Eý, akmaklar we körler! Haýsysy uly, gurbanmy ýa gurbany
mukaddes edýän gurbanlyk ýeri? 20 Gurbanlyk edilýän ýerden ant
içýän ondan hem onuň üstündäki zatlaryň hemmesinden ant içýän-
dir. 21 Ybadathanadan ant içýän ondan we onuň içinde mekan tutan
Hudaýdan ant içýändir. 22 Gökden ant içýän Hudaýyň tagtyndan
we onuň üstünde Oturandan ant içýändir. 23 Waý günüňize, eý, ka-
nunçylar we fariseýler, ikiýüzlüler! Çünki siz narpyzdan, anisden we
zireden zekat berip, kanunyň wajybrak işlerini, adyllygy, rehim-
darlygy, imany taşladyňyz. Bu zatlary etmeli, beýlekileri-de taşla-
maly dädiňiz. 24 Eý çybyny süzüp aýryp, düýäni ýuwudýan kör
ýol görkezijiler! 25 Waý günüňize, eý, kanunçylar we fariseýler,
ikiýüzlüler! Çünki siz käsedir gap-çanagyň daşyny arassalaýarsy-
ňyz, olaryň içi bolsa ogurlyk hem nebisjeňlikden doly. 26 Eý, kör
fariseý! Käsedir gap-çanagyň daşy-da arassa bolar ýaly, öňinçä içi-
ni arassala. 27 Waý günüňize, eý, kanunçylar we fariseýler, ikiýüz-
lüler! Çünki siz agardylyp, daşyndan owadan görünýän, ýöne içi

ölüleriň süňkleri we her tüýsli murdarlykdan doly mazarlarsyňyz.
28 Siz hem daşyňyzdan adamlara dogry adam ýaly görünýärsiňiz,
ýöne içiňiz ikiýüzlülikden, erbetlikden doly. 29 Waý günüňize, eý,
kanunçylar we fariseýler, ikiýüzlüler! Çünki siz pygamberlere ma-
zarlar salyp, dogry adamlaryň ýadygärliklerini bezäp: 30 „Biz atala-
rymyzyň günlerinde bolan bolsak, pygamberleriň ganyny dökmekde
olara şärik bolmazdyk“ diýýärsiňiz. 31 Şeýlelik bilen, pygamberleri
öldürenleriň ogullarydygyňyza özüňiz güwä geçýärsiňiz. 32 Onda,
atalaryňyzyň başlan işlerini tamamlaň! 33 Eý ýylanlar we alahöwren-
ler nesli! Dowzah höküminden nähili gaçjak? 34 Şoňa görä, ine, Men
size pygamberler, akyldarlar we kanunçylar ýollaýaryn. Siz olaryň
käbirini öldürersiňiz, haça çüýlärsiňiz, käbirini-de sinagogalaryňyzda
ýenjersiňiz, şäherden-şähere kowalarsyňyz. 35 Şeýlelikde, dogry adam
bolan Habylyň ganyndan tä ybadathana bilen gurbanlyk edilýän ýer
arasynda öldüreniňiz Berekýanyň ogly Zekerýanyň ganyna çenli,
her dogry adamyň ýer ýüzünde dökülen ganyna siz jogapkärsiňiz.
36 Size dogrusyny aýdýaryn, bu zatlaryň ählisine şu nesil jogapkär-
dir. 37 Eý, Iýerusalim! Pygamberleri öldürýän, özüne ýollananlary
daşlaýan Iýerusalim! Bir towugyň jüýjelerini ganatlarynyň aşagyna
ýygnaýşy ýaly, Men hem ençeme gezek seniň çagalaryňy ýygnajak
boldum, emma siz islemediňiz. 38 Ine, öýüňiz size haraba bolup
galýar. 39 Çünki size aýdýaryn, siz „Rebbiň adyndan gelen gutly
bolsun“ diýene deňeç Meni gaýtadan görmersiňiz».

24-NJI BAP

Ahyrzaman alamaty

1 Isa ybadathanadan çykyp barýarka, şägirtleri ýanyna gelip,
Oňa ybadathananyň jaýlaryny görkezjek boldular. 2 Emma Isa ola-
ra şeýle jogap berdi: «Bütin bu zatlary görýärmisiňiz? Size dogru-
syny aýdýaryn, bu ýerde daş üstünde daş galmaz, hemmesi dar-
gar». 3 Isa Zeýtun dagynda otyrka, şägirtleri ýekelikde Onuň ýany-
na gelip, şeýle diýdiler: «Bize aýt, bu zatlar haçan bolar? Seniň
gelmegiňiň we ahyrzamanyň alamaty näme bolar?» 4 Isa olara şeýle
jogap berdi: «Ägä boluň, sizi aldaýmasynlar. 5 Çünki köpler: „Men
Mesih“ diýip, Meniň adym bilen gelerler, köp adamlary aldarlar.

6 Uruş seslerini, uruş turanlygy barada habarlar eşidersiňiz. Ägä bo-
luň, gorkmaň, çünki bularyň bary bolmalydyr, ýöne entek dünýä-
niň soňy däldir: 7 Çünki millet-millete, patyşalyk-patyşalyga garşy
çykar. Aýry-aýry ýerlerde açlyklar bolar, Ýer titrär. 8 Emma bular
burgularyň başlangyjydyr. 9 Onsoň sizi gaýga basdyrarlar, öldürer-
ler, Meniň adym üçin hemme milletler sizi ýigrener. 10 Şonda köp-
ler imandan dänip, biri-birlerine haýynlyk eder, biri-birlerini ýigre-
nerler. 11 Birentek ýalan pygamberler döräp, köpleri azdyrarlar. 12 Şer
işleriň artanlygy zerarly, köpleriň söýgüsi sowar. 13 Emma soňa çenli
çydan halas bolar. 14 Patyşalyk baradaky bu Hoş Habar hemme
milletlere güwälik hökmünde dünýäniň ähli ýerinde wagyz ediler,
ahyrzamana şonda geler. 15 Şeýlelik bilen, Daniýel pygamber tara-
pyndan agzalan weýrançylyk getirýän ýigrenjiniň mukaddes ýerde
duranyny göreniňizde (okyjy düşünsin), 16 Ýahudadakylar daglara
gaçsyn. 17 Öýüň üçegindäki – öýünden bir zat almak üçin aşak in-
mesin. 18 Ekin meýdanyndaky – donuny almak üçin yzyna öwrülme-
sin. 19 Ol günlerde göwreli, çaga emdirýän aýallaryň gününe waý!
20 Gaça-gaçlygyňyz gyş ýa Sabat güni bolmasyn diýip doga ediň.
21 Çünki şonda uly muşakgat bolar, beýle muşakgat dünýäniň ba-
şyndan tä şu wagta çenli bolanam däldir, bolmazam. 22 Ol günler
gysgaldylmadyk bolsady, onda, hiç kim halas bolmazdy, ýöne saý-
lananlaryň hatyrasyna ol günler gysgaldylar. 23 Şonda biri size: „Ine,
Mesih şu ýerde“ ýa-da „Ine, ol ýerde“ diýse ynanmaň. 24 Çünki ýalan
mesihler, ýalan pygamberler döräp, mümkin boldugyça, saýlanan-
lary-da azdyrjak bolup, uly alamatlar, gudratlar görkezerler. 25 Ine,
Men size öňünden aýtdym. 26 Şeýlelikde, size: „Ine, Mesih çölde“
diýseler-de çykmaň, „Ine, içki otaglarda“ diýseler-de ynanmaň.
27 Çünki ýyldyrym nähili gündogardan turup, günbatarda hem gö-
rünýän bolsa, Ynsan Oglunyň gelşi hem şeýle bolar. 28 Maslyk ni-
rede bolsa, garaguşlar şol ýere üýşüşýändir. 29 Ol günleriň muşak-
gatynyň yzysüre Gün garalar, Aý ýşygyny bermez, ýyldyzlar Gök-
den gaçyp, Gök gudratlary titrär. 30 Onsoň Gökde Ynsan Oglunyň
alamaty görner, şonda ýer ýüzüniň bütin taýpalary perýat eder, Yn-
san Oglunyň Gökdäki bulutlarda gudrat hem uly şöhrat bilen gel-
ýänini görer. 31 Ol Öz perişdelerini belent surnaý sesi bilen ýollar.

Olar-da Onuň saýlanlaryny dört tarapdan, Gögüň bir ujundan ol
ujuna çenli ýygnarlar. 32 Injir agajyndan sapak alyň: onuň şahalary
ýumşap, ýaprak çykaran mahaly tomsuň golaýdygyny bilýärsiňiz.
33 Şonuň ýaly-da, bu zatlary göreniňizde, Ynsan Oglunyň golaýdy-
gyny, gapynyň agzyndadygyny biliň. 34 Men size dogrusyny aýd-
ýaryn, bu zatlar bolýança, bu nesil dünýäden ötmez. 35 Gök hem
ýer öter, ýöne Meniň sözlerim asla ötmez.

Bilinmeýän gün we sagat

36 Emma ol güni hem ol sagady hiç kim, Gökdäki perişdeler-de
bilýän däldir, diňe Ata bilýändir. 37 Nuhuň günleri nähili bolan bolsa,
Ynsan Oglunyň gelşi-de şeýle bolar. 38 Çünki adamlar Nuhuň gämä
münen gününe çenli, tupandan öňki günlerde iýip, içip, öýlenip, äre
çykýardylar. 39 Tupan turup, hemmesini äkidýänçä, olar hiç zady bil-
meýärdiler. Ynsan Oglunyň gelşi hem şeýle bolar. 40 Şonda ekin meý-
danynda iki adam bolar, biri alnar, biri goýlar. 41 Degirmen başynda
galla üweýän iki aýal bolar, biri alnar, biri goýlar. 42 Oýa boluň, çün-
ki siz Rebbiňiziň haýsy gün geljegini bilmeýärsiňiz. 43 Emma muny
biliň: öý eýesi ogrynyň haýsy sagatda geljegini bilsedi, oýa bolardy,
öýüni talatmazdy. 44 Munuň üçin, siz hem taýýar boluň, çünki Yn-
san Ogly siziň oslamaýan sagadyňyzda geler. 45 Hyzmatkärlere wagt-
ly-wagtynda nahar paýlaryny bersin diýip, agasynyň olaryň üstünden
goýan sadyk hem akylly hyzmatkäri kim? 46 Agasy gelende, şeýle
edip ýörenini görjek hyzmatkäri nähili bagtlydyr! 47 Size dogrusyny
aýdýaryn, agasy bütin mal-mülküni şoňa ynanar. 48 Bu ýaramaz hyz-
matkär öz içinden: „Agam giç geler“ diýip, 49 ýoldaşlaryny urmaga,
serhoşlar bilen iýip-içmäge başlasa, 50 ol hyzmatkäriň agasy onuň os-
lamaýan gününde, bilmeýän sagadynda gelip, 51 ony iki bölüp, paýyny
ikiýüzlüleriňki bilen deň eder. Ol ýerde agy we diş gyjama bolar».

25-NJI BAP

On gyz tymsaly

«1 Şonda Gögüň Patyşalygy çyralaryny alyp, giýewi garşylamaga
çykan on gyz ýaly bolar. 2 Olaryň bäşisi akylsyz, bäşisi-de akylly eken.
3 Akylsyzlar çyralaryny alýarlar, ýöne ýanlaryna ýag almaýarlar.

4 Akyllylar çyralary bilen birlikde gaplarda ýag äkidýärler. 5 Giýew
gijä galanda, hemmesi irkilip uklaýarlar. 6 Ýarygije: „Ine, giýew
gelýär, garşylamaga çykyň!“ diýen batly ses eşidilýär. 7 Şonda ýaňky
gyzlaryň hemmesi turup, çyralaryny taýýarlaýarlar. 8 Akylsyzlar
akyllylara: „Bize ýagyňyzdan biraz beriň, çyralarymyz sönüp bar-
ýar“ diýýärler. 9 Emma akyllylar jogap berip: „Bize-de, size-de ýet-
mezlik edäýmesin, gowusy, satyjylara baryň-da, özüňiz üçin ala-
ýyň“ diýýärler. 10 Olar ýag satyn almaga gidenlerinde, giýew gelýär,
taýýar bolup duranlar onuň bilen toýhana girýärler welin, gapy ýa-
pylýar. 11 Beýleki gyzlar hem soň gelip: „Aga! Aga! Gapyny aç“
diýýärler. 12 Emma ol jogap berip: „Size dogrusyny aýdýaryn, men
sizi tanamok“ diýýär. 13 Şeýlelik bilen, oýa boluň, çünki siz Ynsan
Oglunyň ne geljek gününi, ne-de sagadyny bilýärsiňiz».

Amanat pul tymsaly

«14 Gögüň Patyşalygy uzak ýola çykmakçy bolup, hyzmatkärle-
rini ýanyna çagyryp, mal-mülküni olara tabşyran adam ýalydyr.
15 Bu adam her haýsynyň başarnygyna laýyk: birine – bäş, birine –
iki, birine – bir talant berip, derrew ýola düşýär. 16 Bäş talant alan
gidip, bu pul bilen söwda etmäge girişýär, ýene bäş talant gazan-
ýar. 17 Iki talant alan-da şonuň ýaly, ýene iki talant gazanýar. 18 Bir
talant alan bolsa baryp, topragy gazýar-da, agasynyň puluny gizle-
ýär. 19 Köp wagtdan soň bu hyzmatkärleriň agasy gelip, olardan
hasabat soraýar. 20 Bäş talant alan gelip, ýene bäş talant getirip:
„Eý aga! Sen maňa bäş talant beripdiň, ine, men ýene bäş talant
gazandym“ diýýär. 21 Agasy oňa: „Berekella, ýagşy, sadyk hyz-
matkär! Sen az zatda sadyk bolduň, men saňa köp zatlary ynana-
ryn, agaň şatlygyna şärik bol“ diýýär. 22 Iki talant alan hem gelip:
„Eý aga! Sen maňa iki talant beripdiň, ine, men ýene iki talant ga-
zandym“ diýýär. 23 Agasy oňa: „Berekella, ýagşy we sadyk hyz-
matkär! Sen az zatda sadyk bolduň, men seni köp zatlara bellä-
rin, agaň şatlygyna şärik bol“ diýýär. 24 Bir talant alan hem gelip:
„Eý aga, men seniň gaty adamdygyňy bilýärdim. Sen ekmedik ýe-
riňden orýarsyň, sepmedik ýeriňden ýygýarsyň. 25 Şonuň üçin gork-
dum, gidip, talantyňy toprakda gizledim, ine, puluňy al!“ diýýär.

26 Emma agasy oňa şeýle diýýär: „Erbet hem ýalta hyzmatkär! Sen
meniň ekmedik ýerimden orýandygymy, sepmedik ýerimden ýyg-
ýandygymy bilýärmidiň? 27 Onda, pulumy pul işledýänlere berme-
lidiň, men-de gelip, ony peýdasy bilen alardym. 28 Indi bir talanty
ondan alyň-da, on talantla beriň. 29 Çünki kimde bar bolsa, oňa
berler, ondaky bol bolar, kimde ýok bolsa, onuň elindäki hem al-
nar. 30 Peýdasyz hyzmatkäri daşaryk garaňkylyga taşlaň. Ol ýerde
agy we diş gyjama bolar“».

Goýunlar we geçiler

«31 Ynsan Ogly öz şöhraty içinde ähli perişdeler bilen gelip,
şöhratly tagtynda oturar. 32 Ähli milletler Onuň öňüne ýygnanar,
çopanyň goýunlary geçilerden saýlaýşy ýaly, Ol hem olary biri-bi-
rinden saýlar. 33 Goýunlary sagynda, geçileri hem solunda goýar.
34 Onsoň Patyşa sagyndakylara diýer: „Eý, Atamyň gutlanlary! Ge-
liň, dünýä gurlaly bäri siziň üçin taýýarlanan patyşalygy miras alyň.
35 Çünki açdym – iýmäge zat berdiňiz, teşnedim – suw berdiňiz,
ýatdym – myhman aldyňyz, 36 ýalaňaçdym – geýindirdiňiz, syr-
kawdym – idetdiňiz, zyndandadym – görmäge geldiňiz“. 37 Şonda
dogry adamlar Oňa jogap berip diýerler: „Ýa Reb, biz Seni haçan
aç görüp, naharladyk ýa haçan teşne görüp, suw berdik? 38 Ha-
çan Seni ýat görüp, myhman aldyk ýa ýalaňaç görüp geýindirdik?
39 Haçan Seni syrkaw ýa-da zyndanda görüp, ýanyňa geldik?“ 40 Patyşa
jogap berip olara diýer: „Size dogrusyny aýdýaryn, Meniň bu iň
kiçi doganlarymdan birine edeniňizi Maňa edensiňiz“. 41 Onsoň
solundakylara şeýle diýer: „Eý, lagnatlylar, Meniň ýanymdan aýry-
lyň, iblis bilen onuň perişdelerine taýýarlanan ebedi oda gidiň.
42 Çünki açdym – iýmäge zat bermediňiz, teşnedim – suw berme-
diňiz, 43 ýatdym – myhman almadyňyz, ýalaňaçdym – geýindirmedi-
ňiz, syrkawdym we zyndandadym – ýanyma gelmediňiz“. 44 Şonda
olar şeýle jogap bererler: „Ýa Reb, biz Seni haçan aç, teşne, ýat,
ýalaňaç, syrkaw ýa zyndanda görüp-de, Saňa hyzmat etmedik?“
45 Şonda olara şeýle jogap berer: „Size dogrusyny aýdýaryn, bu iň
kiçilerden birine etmedigiňizi, Maňa eden dälsiňiz“. 46 Bular ebedi
jeza, dogry adamlar bolsa ebedi ýaşaýşa giderler».

26-NJY BAP

Isany öldürmek barada dildüwşük

1 Bu sözlerden soň Isa şägirtlerine şeýle diýdi: 2 «Ýene iki gün-
den Pesah baýramydygyny bilýärsiňiz. Ynsan Ogly haça çüýlen-
mäge tabşyrylar». 3 Şol wagt baş ruhanylar bilen halkyň ýaşululary
Kaýafa atly baş ruhanynyň howlusyna ýygnanyp, 4 Isany hile bilen
tutup öldürmek üçin maslahat geçirdiler. 5 Olar: «Baýram günle-
rinde däl, halk galmagal turzaýmasyn» diýişdiler.

Isa Beýtaniýada

6 Isa Beýtaniýada heýwere keselli Simunyň öýündekä, 7 bir aýal
içinde gaty gymmat atyr ysly ýag bolan ak mermer gap bilen Isanyň
ýanyna gelip, Ol saçak başynda otyrka, ýagy Onuň depesinden
guýdy. 8 Şägirtler muny görenlerinde gaharlanyp: «Beýle isrip etmek
nämä gerek? 9 Bu ýagy köp pula satyp, garyplara berip-de bolardy» di-
ýişdiler. 10 Isa muny bilip, olara şeýle diýdi: «Näme üçin aýaly yn-
jadýarsyňyz? Ol Maňa ýagşylyk etdi. 11 Çünki garyplar hemişe siziň
ýanyňyzda, ýöne Men hemişe siziň ýanyňyzda bolmaryn. 12 Ol bu
ýagy Meniň bedenime guýmak bilen, Meni jaýlanmaga taýýar etdi.
13 Size dogrusyny aýdýaryn, şu Hoş Habar dünýäniň niresinde wagyz
edilse, bu aýalyň edeni-de ony ýatlamak üçin aýdylar».

Iudanyň hyýanaty

14 Onsoň Onkilerden Iuda Iskariot atly biri baş ruhanylaryň ýany-
na baryp, 15 olara: «Eger men Ony size tabşyrsam, maňa näme berer-
siňiz?» diýdi. Olar hem Iuda otuz bölek kümüş çekip berdiler. 16 Ol
şondan beýläk Isany tabşyrmak üçin, amatly pursat peýläp gezdi.

Pesah nahary

17 Petir baýramynyň ilkinji güni şägirtler Isanyň ýanyna gelip:
«Pesah naharyny iýmegiň üçin, nirede taýýarlyk görmegimizi isle-
ýärsiň?» diýdiler. 18 Ol şeýle diýdi: «Şähere gidiň-de, pylanynyň
ýanyna baryp: „Mugallym: wagtym golaý, Pesahy şägirtlerim bi-
len bilelikde seniň öýüňde geçirjek“ diýýär diýiň». 19 Şägirtler hem

Isanyň özlerine buýruşy ýaly edip, Pesahy taýýarladylar. 20 Agşam
düşende, Isa on iki şägirdi bilen bilelikde saçak başynda oturdy.
21 Olar naharlanyp otyrkalar, Isa: «Size dogrusyny aýdýaryn, sizden
biri Maňa haýynlyk eder» diýdi. 22 Olar gaty tukatlanyp, yzly-yzyna
Oňa: «Ýa Reb, men-ä däldirin?» diýmäge başladylar. 23 Ol hem şeýle
jogap berdi: «Elini Meniň bilen bile tabaga batyran Maňa haýynlyk
eder. 24 Ynsan Ogly Özi hakda ýazylyşy ýaly barýar, ýöne Ynsan Oglu-
na haýynlyk edeniň gününe waý! Ol adam eneden dogulmadyk bolsa,
onuň üçin has oňat bolardy». 25 Oňa haýynlyk eden Iuda: «Mugallym,
men-ä däldirin?» diýdi. Isa hem oňa: «Seniň aýdyşyň ýalydyr» diýdi.
26 Olar naharlanyp otyrkalar, Isa çörek alyp, şükür etdi-de, ony döwüp
şägirtlere berdi we: «Alyň, iýiň, bu Meniň tenimdir» diýdi. 27 Onsoň
käsäni aldy, şükür edeninden soň, olara berip, şeýle diýdi: «Şundan
hemmäňiz içiň. 28 Çünki bu Meniň ganym, günäleriň bagyşlanmagy
üçin köp adamlaryň hatyrasyna dökülen täze ähtiň ganydyr. 29 Size
diýýärin, Atamyň Patyşalygynda siziň bilen bile täzesini içjek günüme
çenli üzüm şiresini gaýtadan içmerin». 30 Olar bir öwgüli aýdym aýdyp
bolanlaryndan soň, Zeýtun dagyna çykdylar.

Petrusyň inkär etjegi öňünden aýdylýar

31 Onsoň Isa olara şeýle diýdi: «Bu gije siziň hemmäňiz Men-
den ýüz döndersiňiz, çünki: „Çopany uraryn, sürüdäki goýunlar
dagar“ diýip ýazylgydyr. 32 Emma Men ölümden direlenimden
soň, sizden öň Jelilä bararyn». 33 Petrus Oňa jogap berip: «Hem-
meler Senden ýüz dönderse-de, men asla döndermerin» diýdi.
34 Isa oňa: «Saňa dogrusyny aýdýaryn, şu gije horaz gygyrmazyn-
dan öň, sen Meni üç gezek inkär edersiň» diýdi. 35 Petrus Oňa:
«Men Seniň bilen ölmeli bolsam-da, Seni asla inkär etmerin» diý-
di. Şägirtleriň hemmesi-de şeýle diýdiler.

Isa Getsemanide doga edýär

36 Onsoň Isa şägirtleri bilen Getsemani diýen ýere gitdi. Ol olara:
«Men hol ýere baryp, doga edip bolýançam, şu ýerde oturyň» diýdi.
37 Petrus bilen Zebedeýiň iki ogluny ýanyna aldy-da, tukatlanyp, gaý-
gylanmaga başlady. 38 Onsoň olara: «Meniň janym öler ýaly tukat,

bu ýerde galyp, Meniň bilen bile oýa boluň» diýdi. 39 Biraz öňe gi-
dip, ýüzin ýatdy-da: «Eý Atam! Mümkin bolsa, bu käsäni Menden
geçir; ýöne Meniň isleýşim ýaly däl, Seniň isleýşiň ýaly bolsun»
diýip doga etdi. 40 Isa şägirtleriň ýanyna gelse, olar uklap ýatan
eken. Ol Petrusa şeýle diýdi: «Meniň bilen bile bir sagat-da oýa
bolup bilmediňizmi? 41 Synaga düşmez ýaly oýa boluň, doga ediň.
Ruh islegli, ýöne ten ejizdir». 42 Isa ikinji gezek gidip: «Eý Atam,
Men içmesem, bu käsäniň geçmegi mümkin däl bolsa, onda, Seniň
islegiň bolsun» diýip doga etdi. 43 Ýene gelende, şägirtleri uklap
ýatan eken, çünki olaryň gözleri ýumlup gelýärdi. 44 Isa olary galdy-
ryp, ýene gitdi, ýene şol öňki sözler bilen üçünji gezek doga etdi.
45 Onsoň şägirtleriň ýanyna gelip, olara diýdi: «Siz entek-de uklap
ýatyrmysyňyz? Dynjyňyzy alýarmysyňyz? Ine, sagat golaýlady,
Ynsan Ogly günäkärleriň eline berilýär. 46 Turuň, gideliň, ine, Ma-
ňa haýynlyk eden golaýlady».

Isa tutulýar

47 Ol entek gepläp durka, ine, Onkileriň biri bolan Iuda, onuň
bilen bilelikde baş ruhanylar we halkyň ýaşululary tarapyndan gy-
lyçly, taýakly bir uly märeke geldi. 48 Oňa haýynlyk eden Iuda olara:
«Men kimi öpsem, Şoldur, Şony tutuň» diýip, alamat beripdi.
49 Ol derrew Isanyň ýanyna baryp: «Salam, Mugallym!» diýip, Ony
öpdi. 50 Isa hem oňa: «Näme üçin geldiň, dostum!» diýdi. Onsoň
olar Isa golaý gelip, el urup, Ony tutdular. 51 Ine, Isanyň ýanynda-
kylardan biri elini uzadyp, gylyjyny syrdy-da, baş ruhanynyň hyz-
matkärini urup, gulagyny kesdi. 52 Şonda Isa oňa şeýle diýdi: «Gy-
lyjyňy gynyna sal, çünki gylyç çekenleriň hemmesi gylyç bilenem
öldüriler. 53 Ýa Men on iki legiondan köp perişdäni derrew ibersin
diýip, Atama ýüz tutup bilmez öýdýärsiňmi? 54 Onda, bu şeýle bol-
malydyr diýen Mukaddes Ýazgylar nähili ýerine ýeter?» 55 Şol sa-
gat Isa märekä ýüzlenip, şeýle diýdi: «Bir talaňçynyň garşysyna çykýan
ýaly, Meni tutmak üçin gylyç hem taýak bilen geldiňizmi? Her
gün ybadathanada oturyp, sapak berenimde, Meni tutmandyňyz.
56 Ýöne bularyň hemmesi pygamberleriň ýazgylarynyň ýerine ýet-
megi üçin boldy». Şonda şägirtleriň hemmesi Ony taşlap gaçdylar.

Isa ýehudylaryň mejlisiniň öňünde

57 Isany tutanlar Ony baş ruhany Kaýafanyň ýanyna getirdiler,
kanunçylar bilen ýaşulular-da şol ýere ýygnanypdylar. 58 Petrus
bolsa baş ruhanynyň howlusyna çenli gara görnümden Isanyň yzy-
na düşüp gitdi. Içerik girdi-de, işiň soňuny görjek bolup, hyzmat-
kärler bilen bile oturdy. 59 Baş ruhanylar we bütin mejlis Isa ölüm
jezasyny berjek bolup, Oňa garşy ýalan şaýatlar agtardylar. 60 Köp
ýalançy şaýatlar geldi, ýöne onda-da tapyp bilmediler. Ahyrsoňy
iki ýalançy şaýat gelip, 61 şeýle diýdi: «Bu Adam: „Men Hudaýyň
ybadathanasyny ýykyp, ony üç günüň içinde salyp bilerin“ diýdi».
62 Baş ruhany ýokaryk galyp: «Sen asla jogap berjek dälmi? Bu
adamlaryň Seniň garşyňa berýän güwäligi näme?» diýdi. 63 Emma
Isa dymdy. Baş ruhany Oňa: «Saňa diri Hudaýdan kasam edýä-
rin, bize aýt, Hudaýyň Ogly Mesih Senmi?» diýdi. 64 Isa oňa: «Se-
niň aýdyşyň ýalydyr, ýöne size diýýärin, mundan soň Ynsan Oglu-
nyň gudratly Hudaýyň sagynda oturanyny, Gögüň bulutlary bilen
gelýänini görersiňiz» diýdi. 65 Şonda baş ruhany öz egin-eşigini
ýyrtyp: «Ol Hudaýa dil ýetirdi, bize başga şaýat nämä gerek? Ine,
Onuň Hudaýa dil ýetirenini özüňiz eşitdiňiz. 66 Näme diýýärsiňiz?»
diýdi. Olar hem jogap berip: «Ol ölüme mynasyp» diýdiler. 67 On-
soň Isanyň ýüzüne tüýkürdiler, Ony ýumrukladylar, käbirleri Oňa:
68 «Eý, Mesih, bize welilik et, Seni uran kim?» diýip, Ony şapbat-
ladylar.

Petrus Isany inkär edýär

69 Petrus bolsa daşarda howluda otyrdy. Bir keniz onuň ýanyna
gelip: «Sen-de jelileli Isa bilen bilediň» diýdi. 70 Emma ol hem-
mäniň ýanynda inkär edip: «Men seniň näme diýýäniňi bilmeýä-
rin» diýdi. 71 Derwezä tarap barýarka, başga bir keniz ony görüp,
ol ýerde duranlara: «Bu adam hem Nasyraly Isa bilen biledi» diý-
di. 72 Petrus ýene-de inkär edip: «Men ol Adamy tanamaýaryn» di-
ýip ant içdi. 73 Az salymdan soň, ol ýerde duranlar gelip, Petrusa:
«Dogrudan hem, sen-de olardan, çünki gepleýşiň muny bildirip dur»
diýdiler. 74 Şonda Petrus: «Men ol Adamy tanamaýaryn» diýip,

ant içip, awy ýalamaga durdy. Edil şol wagt horaz gygyrdy.
75 Petrus Isanyň: «Horaz gygyrmazyndan öň, sen Meni üç gezek
inkär edersiň» diýen sözüni ýatlady-da, daşaryk çykyp, möňňürip
aglady.

27-NJI BAP

Iuda özüni dardan asýar

1 Ertir irden ähli baş ruhanylardyr halkyň ýaşululary Isa ölüm
jezasyny bermek üçin maslahat geçirdiler. 2 Ony baglap, eltip, hä-
kim Pontius Pilatusa tabşyrdylar. 3 Onsoň Oňa haýynlyk eden Iuda
Isanyň höküm edilenini görüp ökündi, otuz bölek kümşi yzyna –
baş ruhanylara, ýaşululara getirip, 4 «Men ýazyksyz gana haýynlyk
edip günä etdim» diýdi. Olar-da: «Bu bize näme, özüň bilýärsiň»
diýdiler. 5 Iuda kümüşleri ybadathana zyňdy-da, çykyp gitdi, baryp
hem, özüni dardan asdy. 6 Baş ruhanylar bolsa kümüşleri alyp: «Hun
bolany üçin, bulary ybadathananyň hazynasynda goýmak bolmaz»
diýdiler. 7 Şeýlelikde, maslahat geçirip, ýatlara gonamçylyk etmek
üçin, ol pul bilen küýzegäriň ýerini satyn aldylar. 8 Şonuň üçin ol
ýere şu güne çenli «Gan ýeri» diýilýär. 9 Şonda Ýeremiýa pygam-
ber arkaly aýdylan bu söz ýerine ýetdi: 10 «Ysraýyl ogullarynyň ol
Baha Kesilene kesen bahasyny, ýagny otuz bölek kümşi alyp, Hu-
daýyň maňa buýruşy ýaly, küýzegäriň ýeri üçin berdiler».

Isa Pilatusyň öňünde

11 Isa häkimiň öňünde durdy. Häkim Ondan: «Sen ýehudylaryň
patyşasymy?» diýip sorady. Isa hem: «Seniň aýdyşyň ýalydyr» diý-
di. 12 Ýöne baş ruhanylar, ýaşulular Ony aýyplanlarynda, hiç bir
jogap bermedi. 13 Onsoň Pilatus Oňa: «Saňa garşy, gör, näçe güwälik
berilýär, eşitmeýärsiňmi?» diýdi. 14 Isa onuň ýekeje sözüne hem
jogap bermedi. Häkim muňa gaty geň galdy. 15 Pesah baýramynda
halkyň dilän bir tussagyny boşatmagy häkim adat edinipdi. 16 Şol
wagtlar Barabbas atly bir belli tussag bardy. 17 Şeýlelikde, halk ýyg-
nanyşanda Pilatus olara: «Siziň üçin kimi boşatmagymy isleýärsi-
ňiz? Barabbasymy ýa-da Mesih diýilýän Isany?» diýdi. 18 Çünki ol
Isany göripçilikden tabşyrandyklaryny bilýärdi.

19 Pilatus hököm kürsüsinde otyrka, aýaly oňa: «Ol dogry
Adam bilen seniň işiň bolmasyn, çünki men şu gün düýşümde Ol
hazerarly köp ezýetler çekdim» diýip, habar ýollapdy. 20 Baş ruha-
nylar, ýaşulular Barabbasyň boşadylmagyny we Isanyň öldüril-
megini islesinler diýip, halky yrdylar. 21 Häkim olara ýüzlenip:
«Siz bu ikisinden haýsynyň boşadylmagyny isleýärsiňiz?» diýdi.
Olar hem: «Barabbasy» diýdiler. 22 Pilatus olara: «Onda, men
Mesih diýilýän Isany näme edeýin?» diýdi. Olaryň hemmesi: «Ol
haça çüýlensin!» diýdiler. 23 Häkim: «Ol näme ýaman iş etdi?»
diýdi. Emma olar: «Ol haça çüýlensin!» diýip, has beter gygy-
ryşdylar. 24 Pilatus gep peýda bermän, gaýtam, galmagalyň barha
artýandygyny görüp, suw aldy-da, märekäniň öňünde elini ýuwup:
«Bu dogry Adamyň ganynyň dökülmeginde men ýazyksyz, gala-
nyny özüňiz bilýärsiňiz» diýdi. 25 Hemme halaýyk hem jogap be-
rip: «Onuň ganyna biz, biziň çagalarymyz jogapkär!» diýdiler.
26 Şonda Pilatus Barabbasy boşatdy, Isany bolsa gamçyladyp, haça
çüýlemäge berdi.

Esgerleriň Isany masgaralaýşy

27 Onsoň häkimiň esgerleri Isany hökümet köşgüne äkitdiler-de,
bütin goşun bölümini Onuň daşyna üýşürdiler. 28 Egin-eşigini çy-
karyp, egnine gyrmyzy don geýdirdiler. 29 Tikenden täç örüp, başyna
geýdirdiler-de, sag eline bir gamyş berdiler. Öňünde dyza çöküp:
«Salam, eý ýehudylar patyşasy» diýip, Ony masgaraladylar. 30 Onuň
üstüne tüýkürdiler, gamşy alyp, başyna urdular. 31 Ony masgaralanla-
ryndan soň, gyrmyzy dony egninden çykardylar-da, Öz egin-eşigini
geýdirip, haça çüýlemäge alyp gitdiler.

Isa haça çüýlenýär

32 Daşaryk çykanlarynda, Simun atly kireneli bir adama sataşdy-
lar. Olar bu adamy Isanyň haçyny götermäge mejbur etdiler. 33 Gol-
gata, ýagny «Kelleçanak» diýen ýere gelenlerinde, 34 Oňa içirjek bo-
lup, öt gatylan şerap berdiler, ýöne Isa dadanyndan soň, ony içmek
islemedi. 35 Ony haça çüýlänlerinden soň, bije atyşyp egin-eşigini
özara paýlaşdylar. 36 Onsoň ol ýerde oturyp, Oňa garawullyk etdiler.

37 Depesinde bolsa: «BU ÝEHUDYLARYŇ PATYŞASY ISADYR»
diýen etmiş ýazgysyny goýdular. 38 Onuň bilen bile iki garakçy ha-
ça çüýlendi. Olaryň biri Isanyň sag tarapynda, biri-de çep tarapyn-
dady. 39 Geçip barýanlar başlaryny ýaýkap, Isa sögüp: 40 «Ybadat-
hanany ýykyp-da, üç günde saljak Sen Özüňi halas et! Hudaýyň
Ogly bolsaň, haçdan aşak in!» diýişýärdiler. 41 Şunuň ýaly, baş ru-
hanylar-da kanunçylar we ýaşulular bilen Ony masgaralap, şeýle
diýişýärdiler: «42 Özgeleri halas etdi, ýöne Özüni halas edip bilme-
ýär. Ol Ysraýylyň Patyşasy bolsa, goý, häzir haçdan aşak insin,
biz-de Oňa iman edeli. 43 Hudaýa sygynýardy. Hudaý Ony halaýan
bolsa, goý, häzir Ony halas etsin, çünki Ol: „Men Hudaýyň Oglu-
dyryn“ diýýärdi». 44 Onuň bilen bile haça çüýlenen garakçylar-da
Oňa edil şonuň ýaly sögýärdiler.

Isanyň ölümi

45 Günortandan başlap, öýlän sagat üçe çenli bütin ýurda ga-
raňky düşdi. 46 Öýlän sagat üçlerde Isa gaty ses bilen gygyryp:
«Eli, Eli, lama sabaktani», ýagny: «Hudaýym, Hudaýym, näme
üçin Meni terk etdiň?» diýdi. 47 Ol ýerde duranlaryň käbiri muny
eşidenlerinde: «Bu Adam Ylýasy çagyrýar» diýişdiler. 48 Olaryň bi-
ri derrew ylgap, bir gubkany aldy-da, ony sirkeden dolduryp, içir-
jek bolup Isa uzatdy. 49 Beýlekiler-de: «Duruň, göreliň, Ylýas Ony
halas etmäge gelýärmi?» diýişdiler. 50 Isa ýene gaty ses bilen gygy-
ryp jan berdi. 51 Ine, ybadathananyň tutusy ýokardan aşaklygyna
ýyrtylyp, ikä bölündi, ýer titräp, daşlar ýaryldy. 52 Mazarlar açy-
lyp, uka giden ençeme mukaddesleriň jesedi direldi. 53 Olar mazar-
lardan çykyp, Isanyň direlmeginden soň, mukaddes şähere baryp,
köplere göründiler. 54 Ýüzbaşy we onuň bilen bile Isa garawullyk
edip duranlar bolsa ýer titremegini, bolan beýleki zatlary görenlerinde:
«Dogrudan-da, bu Hudaýyň Ogly eken» diýşip, gaty gorkdular.
55 Isa hyzmat edip, Jelileden Onuň yzyna düşüp gelen bir topar
aýallar-da ol ýerdediler we uzakdan seredişip durdular. 56 Magdalaly
Merýem, Ýakupdyr Ýusubyň ejesi Merýem we Zebedeý ogullary-
nyň ejesi olaryň arasyndady.

Isanyň jaýlanyşy

57 Agşam bolanda, Ýusup atly arimatiýaly bir baý adam geldi,
onuň özi-de Isanyň şägirtlerindendi. 58 Ol Pilatusyň ýanyna baryp,
Isanyň jesedini diledi. Şonda Pilatus jesediň oňa berilmegini bu-
ýurdy. 59 Ýusup-da meýidi alyp, Ony tämiz kepene dolap, 60 gaýa-
nyň içinde gazan täze mazarynda jaýlady, mazaryň agzyna bolsa
bir uly daşy togalady-da, gitdi. 61 Magdalaly Merýem bilen beýleki
Merýem hem şol ýerde mazaryň garşysynda otyrdylar. 62 Ertesi, ýag-
ny Taýýarlyk gününden soňraky gün baş ruhanylar we fariseýler
Pilatusyň ýanyna ýygnanyşyp, 63 şeýle diýdiler: «Jenap, ol aldaw-
çynyň entek dirikä: „Men üç günden soň direlerin“ diýeni biziň
ýadymyzda. 64 Şonuň üçin, mazaryň üçünji güne çenli saklanma-
gyny buýur, şägirtleri gije gelip, jesedi ogurlap, halka bolsa: „Ol
direldi“ diýäýmesinler. Bu soňky ýalan öňküden erbet bolar».
65 Pilatus olara: «Siziň garawullaryňyz bar, gidiň-de, mazary bilşi-
ňiz ýaly sakladyň» diýdi. 66 Olar hem baryp, daşy möhürlediler-de,
garawul goýup, mazary saklatdylar.

28-NJI BAP

Isanyň direlişi

1 Sabat güni geçenden soň, hepdäniň ilkinji güni daň bilen mag-
dalaly Merýem we beýleki Merýem mazary görmäge gitdiler. 2 Ine,
birden ýer güýçli titredi, çünki Rebbiň bir perişdesi Gökden indi
we gelip, daşy bir çete togalady-da, onuň üstünde oturdy. 3 Onuň
görnüşi ýyldyrym kimin, eginbaşy gar ýaly akdy. 4 Garawullar
gorkularyndan ýaňa sandyraşyp, öli kimin ýere ýykyldylar. 5 Periş-
de aýallara şeýle diýdi: «Gorkmaň, çünki men siziň haça çüýlenen
Isany gözleýändigiňizi bilýärin. 6 Ol bu ýerde däl, aýdyşy ýaly, di-
reldi. Geliň, Rebbiň ýatan ýerini görüň. 7 Tiz gidip şägirtlerine:
„Isa direlipdir, ine, sizden öň Jelilä barýar. Ony ol ýerde görersi-
ňiz“ diýiň. Ine, men size aýtdym». 8 Aýallar gorky hem şatlyk bilen
tiz mazaryň ýanyndan aýrylyp, habary Isanyň şägirtlerine bildir-
mek üçin ylgaşdylar. 9 Onuň şägirtlerine habar berjek bolup bar-
ýarkalar, Isa olara sataşyp: «Salam!» diýdi. Olar hem ýakyna gelip,

Onuň aýagyna ýapyşdylar, Oňa sežde etdiler. 10 Onsoň Isa olara:
«Gorkmaň, baryň, doganlaryma aýdyň, Jelilä gitsinler. Meni şol
ýerde görerler» diýdi.

Garawullaryň getiren habary

11 Olar barýarkalar, garawullaryň birnäçesi şähere baryp, bolan
ähli zatlary baş ruhanylara habar berdiler. 12 Olar-da ýaşulular bi-
len ýygnanyşyp maslahat geçirenlerinden soň, esgerlere köp pul
berip, 13 şeýle diýdiler: «Halka: „Şägirtleri gije gelip, biz ýatyrkak,
Onuň jesedini ogurlapdyrlar“ diýiň. 14 Bu söz häkimiň gulagyna
baryp ýetse, biz ony ynandyryp, sizi ünjüden dyndararys». 15 Gara-
wullar puly alyp, özlerine buýrulyşy ýaly etdiler. Bu gürrüň ýehu-
dylaryň arasynda şu güne çenli dowam edip gelýär.

Iň soňky tabşyryk

16 Şunluk bilen, on bir şägirt Jelilä – Isanyň aýdan dagyna gitdi.
17 Isany görüp, Oňa sežde etdiler, ýöne olaryň käbiri şübhelendi.
18 Isa hem ýanlaryna gelip, olara şeýle diýdi: «Ähli ygtyýar ýer-
de-Gökde Maňa berildi. 19 Şonuň üçin, gidiň-de, bütin milletleri
şägirt ediň, olary Ata, Ogul we Mukaddes Ruhuň ady bilen çokun-
dyryň. 20 Size tabşyran ähli zatlarymy berjaý etmegi olara öwrediň.
Men dünýäniň soňuna çenli siziň bilen bolaryn. Omyn».